

خبرنامه تحقیقات افغانستان

شماره ۲۱: ماه جوزا/ سرطان ۱۳۸۸

۲	اداره انسجام معلومات در افغانستان: ارتقای ظرفیت معلوماتی در افغانستان
۴	اخبار تحقیقاتی
۵	نشریات جدید این اداره
۷	تحقیقات این اداره
۱۰	نشریات و منابع جدید
۱۲	اصلاحات اداری
۱۳	تجارت و اقتصاد
۱۳	حقوق بشر و زنان
۱۴	ادبیات و خبرنگاری
۱۵	احصائیه
۱۵	تاریخ، سیاست و دولت

واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان

بهبود بخشیدن به زندگی افغانها از طریق تحقیق

اداره انسجام معلومات در افغانستان: ارتقای ظرفیت معلوماتی در افغانستان

خدمات متعددی را در مورد سیستم های متعدد معلومات جغرافیایی، اداره معلومات و دیتابیس به دولت و جامعه بشری ادامه داد و از آن وقت بدینسو، روند کاری مشارکتی با چندین وزارت دولت و نهاد های بین المللی چون مرکز بین المللی توسعه همه جانبه کوه ها مستقر در شهر کتندو مرکز نیپال، برنامه انکشافی سازمان ملل متحد، اداره توسعه بین المللی سازمان ملل متحد، بنیاد آسیایی، صندوق وجهی سازمان ملل متحد برای نفوس، کمیسیون اروپا، دفتر معاونت سازمان ملل متحد برای افغانستان و دیگر نهاد ها را پی افگنی نمود؛ و در ماه نومبر سال ۲۰۰۸ این اداره به حیث موسسه غیر دولتی مستقل عرض وجود کرد.

طبق ارزیابی انجام شده توسط مراکز معلومات بشری در سال ۱۳۸۳ معلوم گردید که بسیاری از اعضای جامعه بین المللی اساساً به نقشه های جغرافیایی این اداره برای تشخیص موقعیت، علاقمند بودند. هر چند هدف این اداره در قدم نخست ارتقای سطح ظرفیت اداره معلومات در دولت افغانستان، و متعاقباً ارائه خدمات برای اداره معلومات در دولت و جامعه وسیعتر بشری است. جهت دستیابی به این اهداف وسیع، اداره انسجام معلومات در افغانستان پروژه های متعددی را آغاز نموده که در قسمت فراهم آوری خدمات مهم اداره معلومات به دولت و جامعه وسیعتر بشری، با همکاری موسسات دیگر خدمات معلوماتی، طرح گردیده اند. طبق گفته نیک مارتین، رئیس جدید اجرائیوی: "افغانستان دارای استعداد های فوق العاده و به سطح جهانی در قسمت فناوری معلوماتی و ارتباطی می باشد. ما به این عقیده هستیم که با پرورش این استعداد ها در اداره انسجام معلومات در افغانستان، افغان ها می توانند معلومات و دانش ارزشمندی را در راستای خدمات اداره نه تنها به دولت خود بلکه به دول دیگر در کشور های در حال توسعه نیز فراهم سازند. متخصصین فناوری معلوماتی و ارتباطی به سطح جهانی و سیستم های را که آنها طرح و دیزاین می کنند در آینده بسیار نزدیک یکی از منابع مهم عایداتی برای افغانستان خواهد بود. اداره انسجام معلومات در افغانستان برای اطمینان از چگونگی روند سالم اجراء امور در این راستا هدفمند است."

معلومات بعدی فعالیت های جاری این اداره منحصیث منعی برای کارمندان امدادی، محققین و دیگر افرادی که بالای موضوعات مربوط به افغانستان کار می کنند جمع آوری گردیده است.

خدمات دولتی

تمرکز اصلی اداره انسجام معلومات روی خدمات دولت معطوف گردیده است. این اداره هدفمند است تا روند توسعه را توسط ارائه خدمات مشاورتی لازم در قسمت اداره معلومات و تشویق و ترغیب آنها برای استفاده از فناوری جدید تسریع دهد. تا حال این اداره با ارائه خدمات مشاورتی، آموزش

غلام محمد جیلانی از اداره انسجام معلومات در افغانستان

ایمیلی و نترتوتم، ادیتور بخش ارتباطات و دادخواهی واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان

ارتقای سطح ظرفیت دولت در افغانستان منحصیث کلید ثبات برای آینده کشور تایید می گردد. اداره انسجام معلومات افغانستان (AIMS) برای ارائه خدمات اش در تهیه نقشه ها، میان جامعه بین المللی مشهور است. طی سفری که اخیراً به دفتر مرکزی این اداره در کابل انجام شد، معلوم گردید که این امر فقط بخشی از اهداف این اداره در راستای ارتقای ظرفیت اداره معلومات در دولت افغانستان می باشد. به ادامه مقاله قبلی خبرنامه (شماره ۱۳، حمل سال ۱۳۸۶) در مورد صلاحیت ها و توانایی های موضوعی نقشه های اداره انسجام معلومات، این مقاله کوتاه نیز در مورد فعالیت های این اداره معلومات ارائه می نماید.

این اداره در سال ۱۹۹۷ با ایجاد سیستم اداره معلومات پروژه وی در پاکستان تحت نظارت مستقیم سازمان زراعت و مواد غذایی شروع به کار نمود. مرکز معلومات اداره مذکور در اسلام آباد معلوماتی را در رابطه با افغانستان تولید و پخش نمود تا با استفاده از آنها ظرفیت های نهاد های سازمان ملل متحد، موسسات غیر دولتی، و جامعه تمویل کننده، در قسمت تلاش های احیا و فعالیت های توسعه وی شان ارتقا یابد. بعد از واقعه ۱۱ سپتمبر و بعداً سقوط حکومت طالبان، "سیستم اداره معلومات پروژه وی" به "اداره انسجام معلومات در افغانستان" مبدل گردید که توسط برنامه توسعه وی سازمان ملل، سازمان زراعت و مواد غذایی و دفتر سازمان ملل برای هماهنگی امور بشری تمویل می گردید. هدف عمده آن ارائه خدمات اساسی نقشه بندی و اداره معلومات به جامعه بشری بود. این اداره الی ماه جولای سال ۲۰۰۲، در قصر صدارت در کابل فعالیت می کرد. دفاتر ساحوی آن در هرات، جلال آباد، کندز، مزار شریف و کندهار تاسیس گردید. این اداره

سال های ۲۰۰۱ و ۲۰۰۸، این اداره بیش از ۶۲۰۰۰ نقشه را توزیع نموده است. نشر نقشه های توپوگرافیکی هنوز هم در افغانستان موضوع حساس شمرده میشود و قبل از نشر باید با اداره جیو دیزی و کارتوگرافی در زمینه مشوره صورت گیرد. آخرین مجموعه ی از نقشه های توپوگرافیکی، روسی اند که مربوط به دهه ۱۹۷۰ میلادی میشوند. این اداره نه سروی را انجام میدهد و نه معلومات خام را در مورد جمع آوری می نماید، بلکه روی نقشه های از آژانس نقشه برداری دفاعی ایالات متحده که اکنون بخشی از آژانس ملی اطلاعاتی جغرافیایی فضایی ایالات متحده است؛ نقشه های از مجموعه پوشش اراضی سازمان غذایی و زراعت ملل متحد در سال ۱۹۹۳، و معلومات که از جانب ادارات انفرادی ارائه می گردد، اتکا می نماید. از سال ۲۰۰۲ بدینسو، این اداره یک سلسله از نقشه های موضوعی افغانستان را نشر و فروخته است، که شامل نقشه های ولایتی، نقشه های ولسوالی، نقشه های آسیب پذیری ولسوالی، نقشه های فیزیکی، منطوقی، پوشش اراضی، صحتی، بازسازی جاده ها، چشمه ها، شهر ها و نقشه های که موقعیت وزارتخانه ها، دفاتر سازمان ملل و سفارت ها را نشان می دهد، می شود.

این اداره نقشه های گمرکی را برای اهداف مشخص تولید می کند. یکی از ساحات عمده کاری، عبارت از تولید نقشه های آسیب پذیری ولسوالی می باشد. اداره مؤقت و سازمان ملل متحد در مورد اینک ماموریت معاونت و امداد رسانی در افغانستان آماج حمله قرار میگیرند اظهار نگرانی نمودند. دفتر معاونت سازمان ملل متحد برای افغانستان یا یوناما،

تصمیم گرفت تا ولسوالی های را که بیشتر در افغانستان آسیب پذیر هستند شناسایی نماید. اداره انسجام معلومات برای این ماموریت انتخاب گردید تا معلومات لازم را در زمینه جمع آوری نموده و با تهیه نقشه ها زمینه نحوه ارزیابی، تحلیل و پلانگذاری بهتر را فراهم سازد. نقشه های ماهواره یی این اداره هرچند در قسمت شکل دهی پالیسی و پلان های عملی نقش ایفا می نماید، عمدتاً برای نشاندهی تغییرات محیط زیست مثل قطع درختان و از بین بردن جنگلات و فرسایش خاک مورد استفاده قرار میگیرند. تعدادی از نقشه های معیاری تهیه شده، در دفتر کابل قابل دسترسی بوده و از دفاتر ساحوی این اداره در سراسر افغانستان مبنی بر سفارش قبلی برای دستیابی، بدست آمده میتوانند.

در سال ۲۰۰۴، ارزیابی انجام شده با مساعدت اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده آمریکا (USAID) و کمیسیون اروپا استنتاج نمود که ارزش کمی و کیفی "ارتقای ظرفیت" این اداره تا هنوز تثبیت نگردیده بود. هر چند به عقیده تعداد ۱۱۹ تن از کارمندان افغان که به رهبری شخص نیک

ها و ورکشاپ ها، از مجموع ۲۵ وزارت در دولت افغانستان به ۲۳ آن، ریاست های دولت افغانستان به شمول دفتر ریاست جمهوری، خدمت نموده است.

این اداره دوره های آموزشی آگاهی فناوری را در مورد سیستم های اطلاعات جغرافیایی (جی آی اس)، سیستم های موقعیت یاب جهانی (جی پی سی)، و پایگاه های اطلاعاتی مهیا می سازد. تا کنون اداره مذکور به تعداد ۲۰ ورکشاپ آگاهی فناوری را برای کارمندان بلند رتبه و فنی دولت برگزار نموده است و در نظر دارد تا این روند را به ولایات نیز گسترش دهد. در ماه فبروری، این اداره ورکشاپی را برای کارمندان اداره ملی حفظ محیط زیست (NEPA) نیز برگزار نمود.

خدمات معلوماتی و سیستم های معلومات جغرافیایی

اداره انسجام معلومات در نظر دارد تا در ارائه مهارت ها را در قسمت توسعه ظرفیت های ملی در زمینه های فناوری معلوماتی و سیستم های معلومات جغرافیایی پیشگام باشد. دفتر مرکزی این اداره میتواند لست و شرح کارمندان دولت و موسسات شخصی را ارائه نماید که کورس های آموزشی را مانند "دوره آموزشی معاونت پایگاه های اطلاعاتی" این اداره را پیگیری و تکمیل نموده اند.

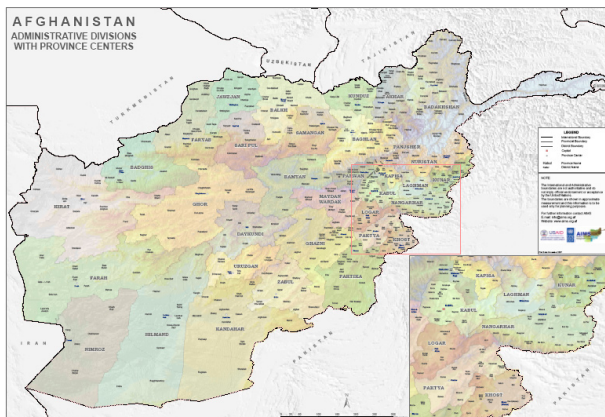
این اداره سیستم های معلوماتی را که جهت تسریع انتقال معلومات طراحی گردیده اند، ایجاد نموده است. این اداره همچنان روش کاری را برای صدور شهادتنامه های صنف دوازدهم مکتب آغاز نموده که مانند قبل، از انتظار دو الی سه ماهه متعلمین فارغ التحصیل برای بدست آوردن آن جلوگیری گردد. بعداً سوابق ۵۰۰۰۰ الی ۶۰۰۰۰ شاگرد وارد پایگاه های اطلاعاتی کامپیوتری میگردد که این امر موجب نظارت دقیقتر وضعیت معارف در افغانستان می گردد.

شبکه ولایتی

اداره انسجام معلومات دارای پنج دفتر ساحوی در ولایات هرات، کندهار، مزارشریف، کندز و ننگرهار می باشد که مناطق غربی، شرقی، شمالی، جنوبی و شمال شرقی کشور را تحت پوشش قرار میدهند. شبکه ولایتی از سال ۲۰۰۳، جهت ارتقای سطح ظرفیت دولت گام برداشته و با وزارت های مختلف، مثل انکشاف شهری؛ اداره جیو دیزی و کارتوگرافی، اداره احصائیه مرکزی، و ریاست شاروالی آغاز به کار نمود.

نقشه ها:

نقشه های موضوعی بطور دوامدار تولید عمده این اداره بوده است. بین

نقشه تقسیمات اداری افغانستان از اداره انسجام معلومات افغانستان سال ۱۸۶۶

مارتین در این اداره ایفای وظیفه مینمایند، خدمات ارائه شده از جانب آنها وسیله خوبی در بخش توسعه کشور بوده و خیلی موثر محسوب میگردد. جهت معلومات بیشتر در مورد این اداره به آدرس اینترنتی آن قرار شرح www.aims.org.af مراجعه کنید و یا از دفتر مرکزی آن در شهر کابل دیدار نمایید.

اخبار تحقیقاتی

گل، کانکریت و آئینه، سیاست و پلانگذاری کابل

پیتر و کلگیرو از شهر بارکلی ایالت کلفورنیا، رساله را در مورد اینکه چگونه کابل پلان می شود می نویسد. تحقیق وی از سه ماستر پلان مؤفق سال های ۱۳۳۳، ۱۳۴۹ و ۱۳۵۷ الی تلاش های وزارت انکشاف شهری در تطبیق بهسازی محلات تا به منازعه وزارت مذکور و شاروالی بالای اینکه کدام یک باید پلان کابل را چگونه طرح نماید، طبقه بندی گردیده است. نامبرده، همچنان علاقمند است تا بداند که شهر کابل چگونه توسط شهروندان غیر افغان پلانگذاری میگردد. مثلاً پالیسی های امنیتی سفارتخانه ها، موسسات مختلف دیگر، و ارگان های غیر دولتی به چه نحوه طرح می شوند.

پیتر و توسعه غیر رسمی را نوعی از پلانگذاری تلقی می کند. او کوشش می کند تا میان کارمندان و قوانین دولتی، خرید و فروش کننده گان، معماران شخصی و خانواده های که در خانه های غیر رسمی بود و باش می کنند رابطه برقرار گردد. منحصراً یک درک وسیع اینکه چگونه تصمیم گیری های دسته جمعی شهر ها را ایجاد می نمایند، پیتر و به پدیده سالون های عروسی در کابل نیز علاقمند است. ممکن این کار پلانگذاری عامه نباشد، اما انتخاب دسته جمعی اقوام جهت مصرف پول هنگفت در محافل عروسی از سال ۱۳۸۱ بدینسو منظره کابل را تغییر داده است.

پیتر و هنوز هم می خواهد در مورد این موضوع مصاحبه داشته باشد و می توان از طریق ایمیل، پیام کتبی یا اسکایپ با وی تماس برقرار نمود. بنابر دلایل اخلاقی و پیروی از اصول تحقیقاتی پوهنتون، پیتر و در مورد سری نگهداشتن منابع و هویت ها سوگند داده شده است. پالیسی "ضرر نرسانید" شامل محافظت وضعیت مصاحبه شونده گان می شود. با پیتر و می توان از طریق آدرس های ذیل تماس برقرار نمود: pietro@calogero.us و اسکایپ: [pietrocalogero](https://www.skype.com/)

مطالعات جدید در مورد کابل

ایسیر، دانیال. "چه کسی کابل را اداره می کند؟ توضیح سیاست شهری در پایتخت بعد از جنگ." (لندن: برنامه بحران دولت، مرکز تحقیقاتی بحران، فبروری ۲۰۰۹). <http://www.crisisstates.com/publication/wp/wp۴۲۲.htm> این نشریه با مقایسه سیاست های اخیر و پالیسی ها با معلومات تاریخی، نشان می دهد که در کابل بعد از جنگ، گسترش تأمین ارتباطات میان فعالین ملی و بین المللی، روی ساختار پالیسی ها

برای نهاد های موجود در کشور تاثیر بسزای داشته است و این امر، تغییر جدی و چشمگیری در سیاست کابل قبل از اشغال روس ها به شمار میرود که در آن یکی از نواقص بسیار عمده، منازعات داخلی میان رقبای قبایلی روی منافع قومی و نژادی بود. از سال ۱۳۸۰ بدینسو، روند پالیسی سازی بیشتر از پیش، و در سطوح بیرون از صلاحیت های شهروندان کابل، مورد توجه قرار گرفته و تمرکز بیشتری روی آن صورت گرفته است. عدم توجه به توسعه منصفانه شهری عواملی را مثل منازعات خشونت آمیز در نواحی شهر، دسترسی و صلاحیت محدود مردم به پالیسی سازی محلی و بازار اراضی شهر، میزان بلند بیکاری جوانان، و خدمات ناچیز شهری را که در گذشته وجود داشت، تجدید می نماید.

حسین، جعفر عادل. "شاروالی کابل در دست مافیا" (کابل: ریاست نشرات شاروالی کابل، سال ۱۳۸۷. مشتمل بر ۲۱۲ صفحه)

نویسنده این کتاب جدید در ریاست نشرات شاروالی کابل ایفای وظیفه می نماید. در این کتاب، وی تاریخچه مختصر شاروالی کابل را بیان می کند و نقاط ضعف و تخلفی را که در شاروالی کابل از سال ۱۳۸۱ بدینسو صورت گرفته است آشکار می سازد. شاروالی در سال ۱۳۹۸ خورشیدی بنام "بلدیه کابل" به شکل اداره کوچک و با تسهیلات و کارمندان محدود تأسیس گردید. اما در حال حاضر، شاروالی کابل دارای ۱۵ ریاست مرکزی، ۲۲ ریاست ولسوالی و به تعداد ۱۴۳۹ کارمند رسمی می باشد. اگر کارگران ساحوی و دیگر کارمندان مربوط به این اداره را به آن اضافه نماییم مجموعه کارمندان آن به ۵۴۲۹ نفر می رسد. طبق ماستر پلان قبلی، مساحت شهر کابل ۳۲۸۴۰ هکتار برای دو میلیون باشنده بود، اکنون کابل ۱۰۳۰۵۱ هکتار زمین را در بر می گیرد که مجموع باشنده گان آن به تقریباً ۵ میلیون نفر (طبق گفته نویسنده) می رسد. از زمان تأسیس شاروالی به تعداد ۳۱ شهردار در آن ایفای وظیفه نموده اند. از زمان سقوط طالبان تا حال چهار شهردار در این اداره اجرای وظیفه نموده که هر یک محمد انور جگدلک، غلام سخی، روح اله امان، و اخیراً انجنیر میر عبدالاحد صاحبی اند.

تحقیقات جدید

مطالعات ولایتی منازعات، انجمن همکاری برای صلح و همبستگی (CPAU)

انجمن همکاری برای صلح و همبستگی پنج مطالعه را در این مورد در

خشونت آمیز در منطقه، ایجاد راه های حل برای منازعات روی اراضی باید در معراق توجه قرار گیرد. پسمنظر تاریخی ولایت، تقسیمات قدرت و صلاحیت ها از طریق قوماندان محلی، افزایش احزاب، تفاوت های قومی و رونق بخشیدن اقتصاد قانونی (و غیر قانونی) چالش های زیادی را در برابر تضمین ثبات و امنیت برای اکثریت مردم ایجاد می کند که به این دلیل، پنداشته میشود که حل منازعات ارضی در تضمین ثبات نقش بسزای را ایفا مینماید.

Snow, Chris, Christian Dennys and Idrees Zaman. "Conflict Analysis: Farza and Kalakan Districts, Kabul Province." Kabul: Cooperation for Peace and Unity (CPAU), March ۲۲ .۲۰۰۹ p. http://www.cpaug.org.af/Research/Docs_our_publications/Kabul%20Conflict%20Analysis%20Mar%20%20%20Final.pdf (۶۲۶ KB)

این مطالعه، تحلیلی از منازعات در دو ولسوالی ولایت کابل: فرزه و کلکان در قسمت های شمالی این ولایت است. منازعات بالای آب و زمین در سطح ولسوالی بیشتر توسط شورا های صلح که توسط انجمن همکاری صلح و همبستگی در سال ۱۳۸۴ و ۱۳۸۷ ایجاد شده بود رسیده گی می شد. منازعات محلی که در شورا ها دیده شده اند کمتر شدید بوده و کشنده نیستند و همچنان شامل منازعات در موارد ازدواج، قرضه و بعضی از قضایای نادر در رابطه با دشمنی خانواده گی می گردند.

نظر گرفته است، سه مورد از این مطالعات اخیراً نشر گردیده اند که مربوط ولایات بدخشان، کندز، و کابل می باشند، و موارد مطالعاتی در ولایات غزنی و وردک در حال آماده شدن هستند.

Conflict Analysis: Baharak District, Badakhshan Province. Kabul?: Cooperative for Peace and Unity (CPAU), February ۲۴ .۲۰۰۹ p. http://www.cpaug.org.af/Research/Docs_our_publications/Baharak%20Conflict%20Analysis%20Feb%20%20%20Final.pdf (۸۷۶ KB)

انجام این مطالعه دریافت که ساختار تولیدی و مالی مواد مخدر میان منازعات موجوده بالای آب و اراضی، منازعات فرقه ای، و منازعات علیه دولت ارتباط ایجاد نموده، و انگیزه های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را در ولایت دامن میزند. چنین به نظر میرسد منازعاتی که در شورا های محلی صلح مورد بحث اند با منازعاتی به سطح بلند که شامل حال اجتماعات بزرگتر، و یا با دست یازی های سیاسی میگردند، داد و ستد و یا وابسته گی ندارد.

Devlin, Lawrence, Jacob Rinck, Christian Dennys and Idrees Zaman. "Conflict Analysis: Kunduz City, Kunduz Province." Kabul?: Cooperative for Peace and Unity (CPAU), February ۲۴ .۲۰۰۹ p. http://www.cpaug.org.af/Research/Docs_our_publications/Kunduz%20Conflict%20Analysis%20Mar%20%20%20Final.pdf

گزارش بدست آمده از این مطالعه پیشنهاد می کند جهت کاهش منازعات

نشریات جدید این اداره

سازی مشارکت، و نائل آمدن به "پاسخگویی متقابل در روابط امتدادی" را نیز ارزیابی می نماید. از مطالعات انجام یافته چنین بر می آید که پاسخگویی متقابل می تواند مساعدت های توسعه وی را، در اصل، توسط افزایش حمایت مردم برای پالیسی های توسعه وی، افزایش مشروعیت دولت، افزایش پاسخدهی مراجع تمویل کننده، و کمک به معیار های ضد فساد موثر تر بسازد.

فبروری ۲۰۰۹، "احزاب جدید سیاسی افغانستان: وسیله ای برای رسیدن به دیموکراسی؟" نشریه جدید از واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان است که نقش احزاب سیاسی جدید دیموکراتیک را در روند دیموکراسی سازی افغانستان کشف می کند. به استدلال نویسنده، دولت افغانستان و اجتماع بین المللی احزاب سیاسی را نادیده گرفته اند و ایجاد می کند تا نقش آنها در رسیدن به دیموکراسی مجدداً مورد ارزیابی قرار گیرد. وی مدعی است که اخیراً احزاب جدید دیموکرات به طور موثر فعالیت نمی نمایند؛ و پیشنهاداتی را در مورد اینکه چگونه آنها می توانند نقش بیشتر و ارزشمندتری در این پروسه داشته باشند ارائه می نماید.

جنوری سال ۲۰۰۹، "از الف تا یا"، رهنما برای کمک به افغانستان (نسخه هفتم). منبعی بینظیر برای شرایط بینظیر، هدف از تهیه راهنمای "الف تا یا" برای معاونت افغانستان، ارتقاء فهم و بلند بردن سطح معلومات در مورد فهرست ارگان ها و فعالین، ساختار ها و پروسه های امدادی و ساختمانی دولت در کشور است. رهنمای مذکور معلومات مفید و قابل توجهی مثل واژه نامه گسترده ای را که در مورد کلمات یا لغات مشکل و یا خارجی توضیحات ارائه میدارد، مروری بر چگونگی ساختار دولتی افغانستان، نقشه های شهر ها و کشور ها، اسناد مهم، و فهرست وسیعی از آدرس ها و تماس ها با ادارات دولتی، موسسات غیر دولتی و فعالین بین المللی، را ارائه می کند. رهنمای "از الف تا یا" که مهمترین نشریه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان محسوب میگردد به زبان های دری و پشتو نیز به نشر می رسد.

حکومتداری

اپریل ۲۰۰۹، "حسابدهی متقابل در افغانستان: پایه ارتقای مشارکت در مساعدت های توسعه وی؟" نشریه مذکور روی چگونگی نحوه برداشت از "پاسخگویی متقابل" در مساعدت های توسعه وی، و شیوه عملکرد به آن در افغانستان کار می کند، و در ضمن، چالش های ناشی از روند ارتقای

پالیسی سازی

فبروری ۲۰۰۹، پروژه تشکیل استراتژی انکشاف ملی. تاثیر گذاری بالای چالش ها و عوامل، توسط سید محمد شاه. واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان استراتژی انکشاف ملی را که نتیجه مجموعه پیچیده ی از تعاملات پالیسی است، مورد بررسی قرار میدهد. استراتژی انکشاف ملی به اسناد ها و پروژه های مهم دیگری که مربوط به توسعه کشور اند، مشمول بر "اهداف توسعه وی هزار ساله افغانستان"، توافقنامه افغانستان و بورد مشترک انسجام و نظارت در این کشور نیز وابسته و مرتبط است. استراتژی مذکور برای دولت افغانستان، تمویل کننده گان و از همه مهمتر برای شهروندان افغان پیامد های را در قبال داشته و از اهمیت برخوردار است. بعد از تحقیق روی چگونگی روند ایجاد استراتژی انکشاف ملی، نشریه مذکور نقاط ضعف و قوی پروژه های مشورتی را در جریان تشکیل استراتژی مذکور دریافت می کند.

مدیریت منابع طبیعی

فبروری سال ۲۰۰۹، نگرش تاریخی روی سیستم میراب: مطالعه موضوعی کانال جنگروک، بغلان، توسط ونست توماس و مجیب احمد. هرچند تعریف چگونگی روند کاری میراب و پس منظر فرهنگی آن در اسناد مرتبط به پالیسی ها چندان روشن نیست، اما دولت افغانستان و دیگر افرادی که در سکتور آبرسانی در کشور کار می کنند اهمیت اصطلاح سنتی میراب (مدیریت آب کانال های آبرسانی جمعی در منطقه) را در کشور خاطر نشان میسازند. این مطالعه عمیق، نگرش تاریخی چگونگی تغییر عملکرد های مدیریت آب، و محیطی را که این روند در آن انجام میپذیرد، ارائه می نماید. و بحث می کند که سیستم میراب نهادی نیست که کاملاً بر مبنای اجتماع باشد و نه از واقعات و نیرو های که در اطراف آن می چرخند جدا می باشد.

جندر

فبروری ۲۰۰۹، "تصمیم، خواهشات و تفاوت ها: رسم و رواج های ازدواج در افغانستان"، توسط دیراه ج. اسمیت. رسم عروسی در زنده گی اجتماعی افغان ها و درک انگیزه های جندر در میان خانواده های افغان یک اصل مهم است. این نشریه موضوعی، روند های تصمیم گیری در رابطه با ازدواج و رسم و رواج ها ازدواج در افغانستان را مورد تحقیق قرار میدهد. نشریه مذکور میان خشونت در خانواده و رسوم معین ازدواج ارتباط برقرار می کند. به تعقیب تحقیق در ساحات روستایی و شهری چهار ولایت (بامیان، هرات، کابل و ننگرهار) نشریه مذکور بحث می کند که نه تنها عوامل دیموگرافیک مانند تعلیم و فقر، عوامل متفاوت بالای تصمیم می باشند.

جنوری سال ۲۰۰۹، به سوی کاهش فقر: تمرکز استراتژی انکشاف ملی بالای مردمی که دارای درآمد کم اند، توسط پاولا کانتور، آدم پین و دیگر شرکت کننده گان. این یک نشریه جدید این اداره است که به نسخه نهایی استراتژی انکشاف ملی واکنش نشان میدهد. با تمرکز روی هدف استراتژی انکشاف ملی برای کاهش فقر، این مطالعه متذکر میشود که در بسیاری از موارد، استراتژی مذکور به این اهداف رسیده گی کرده نمی تواند. مطالعه فوق الذکر، تطبیق، ارزیابی، و نظارت را منحیث موارد کلیدی اجرائیوی برای بهبودی عواید کم، خاطر نشان میسازد. نویسنده پیشنهاد می کند که با وجود کمبود آن استراتژی انکشاف ملی با تطبیق پیشرفته در قسمت متحد ساختن و سوق دادن تلاش ها بسوی کاهش فقر در افغانستان مهم بوده می تواند.

خبرنامه تحقیقات افغانستان یکی از نشریات واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان است که در هر سه ماه یکبار نشر میگردد. هدف از نشر این گزارش اینست تا نشریات و تحقیقاتی که در خصوص در افغانستان صورت میگیرد را برای خواننده گان معرفی بدارد. و از طرف دیگر در اشاعه تحقیقات و تحلیل های مربوط به افغانستان، خواننده گان را یاری رساند. بعضی از آن گزارشات و منابع که درین خبرنامه معرفی میشوند، در سایت های مربوطه موجود بوده و بسیاری ازین کتاب ها و دیگر نشریات در کتابخانه این اداره واقع در دفتر مرکزی آن در جاده گلروشی، شهر نو نیز موجود است و محققین می توانند روز های یکشنبه الی پنجشنبه از ساعت ۹ صبح الی ۱۲:۳۰ و از ساعت ۱ الی ۴ بعد از ظهر به این کتابخانه مراجعه کرده و از آن استفاده نمایند. این خبرنامه توسط رایس وایلز و داکتر عبدالجمیل الکوژی گرد آوری شده است. هرگاه میخواهید کتاب یا نشریات جدید در باره افغانستان، درین خبرنامه چاپ و معرفی گردند، لطفاً با آدرس ذیل تماس حاصل نمائید: newsletter@areu.org.af

واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان موسسه مستقل تحقیقاتی مستقر در شهر کابل است که هدف آن انجام و عرضه تحقیقات و پژوهش با کیفیت در عرصه های مختلف جهت اطلاع رسانی و آگاهی دهی، و استفاده از آنها در تاثیر گذاری روی پالیسی ها و فعالیت های گوناگون میباشد. واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان با تقویت و ارتقا ظرفیت های تحلیلی و ایجاد فرصت برای تفکر و بحث، میکوشد تا فعالانه فرهنگ پژوهش و مطالعه را در این کشور ترویج دهد. این اداره سعی مینماید تا زمینه های بازتاب اندیشه ها، مناظره ها و مباحث علمی را در کشور فراهم سازد که متصور است باعث بهبود و پیشرفت فکری و ذهنی در ابعاد مختلف در زندگی افغانها میگردد.

واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان در سال ۱۳۸۱ خورشیدی با همکاری سازمان های امدادی که در این کشور فعالیت دارند تأسیس گردیده و اعضای هیئت مدیره آنرا نماینده گان مراجع تمویل کننده، سازمان ملل متحد، ادارات غیر دولتی و دیگر نهاد های که در امور مختلف در افغانستان مصروف فعالیت اند، تشکیل میدهد. این اداره، در حال حاضر، عمدتاً از جانب کشور های فنلند، ناروی، سویدن، سوئیس، و انگلستان تمویل مالی گردیده و موسساتی مثل انستیتوت جامعه باز افغانستان (OSIA)، بنیاد آسیایی (TAF)، کمیسیون اروپا (EC)، کمشنری عالی ملل متحد برای پناهندگان (UNHCR)، صندوق وجهی ملل متحد برای کودکان (UNICEF)، صندوق انکشافی ملل متحد برای زنان (UNIFEM)، و بانک جهانی نیز بعضی از پروژه های مشخص این اداره را حمایت مالی می نمایند.

تحقیقات این اداره

اسلام و دیموکراسی در افغانستان

من فکر می‌کنم که افغان‌ها به واقعیت می‌دانند که دیموکراسی چه است. در طول تاریخ ما از طریق جرگه‌ها و لویه جرگه‌ها در مورد مسایل خویش تصمیم گرفته‌ایم، این بهترین مثال‌های دیموکراسی است.

دیموکراسی در تمامی ممالک جهان آزمایش شده است و آنها بهترین نتایج را برای انکشاف کشورشان بدست آورده‌اند.

هرچند تمامی اشتراک‌کننده‌گان موافق بودند که وضعیت کنونی در افغانستان دیموکراتیک نمی‌باشد زیرا که دولت اعتماد مردم را از دست داده است. آنها گفتند که دیموکراسی در ممالک غربی نسبت به افغانستان متفاوت است. دیموکراسی یک ایدئولوژی ایست که در آن حقوق هر فرد محفوظ می‌باشد، اما چنین وضع در افغانستان موجود نیست.

یک نمونه خوب دیگر که ارائه گردید در مورد انتخابات قبلی در افغانستان بود. اشتراک‌کننده‌گان در مورد تعداد زیاد مردم که در انتخابات ریاست جمهوری اشراک کرده بودند صحبت نمودند، اما اظهار داشتند که توقعات مردم از دولت منتخب‌شان تا هنوز برآورده نگردیده است. آنها گفتند که مردم از عملکردهای دولت مایوس شده‌اند. اشتراک‌کننده‌گان توافق نمودند که وضعیت کنونی بیشتر به بی‌قانونی می‌ماند نه دیموکراسی. یک اشتراک‌کننده بالای این نکته بیشتر تاکید نمود:

این فساد، خویش و قوم پرستی، مافیا و مصالحه تمامی دارایی ملت است. مردم افغانستان اینرا از این بیشتر دیموکراسی گفته نمی‌توانند.

اشتراک‌کننده‌گان اظهار داشتند که مردم افغانستان صدا‌های خویش را از طریق رسانه‌ها در مورد شیوه‌های عملکرد دولت بلند نموده‌اند، اما کسی به آنها گوش نداده است. امنیت اندک بوده و شاگردان اناث و اطفال بخصوص در مناطق شهری کشور به مکتب رفته نمی‌توانند.

توافق اسلام و دیموکراسی

اشتراک‌کننده‌گان در قسمت اینکه در اسلام فقط یک صلاحیت وجود دارد که قرآن شریف می‌باشد. آنها گفتند که از نقطه نظر اسلام واضح است که چیزیکه به خود می‌پسندی و ترجیح می‌دهی به دیگران هم بپسند. بدین معنی است که فرصت‌های خوب باید برای هر فرد مساعد باشد و باید مساوات برقرار باشد. دو اشتراک‌کننده به این نکته افزوده گفتند:

در یک از آیات قرآنکریم ذکر گردیده است که خداوند به تمام انسان‌ها ارزش و احترام بخشیده، لذا از نقطه نظر اسلام از دیموکراسی حمایت صورت گرفته است. ما میان اسلام و اصول دیموکراسی کدام تضاد نمی‌بینیم، اما

اخیراً تیم حکومتداری واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان دو بحث متمرکز گروهی را در مورد اسلام و دیموکراسی برگزار نمود. اشتراک‌کننده‌گان آن شامل پوهنتون کابل، رهبران احزاب سیاسی و اعضای پارلمان افغانستان بودند. هدف از این بحث‌ها جمع‌آوری معلومات از اشتراک‌کننده‌گان برای پروژه این اداره در مورد احزاب سیاسی و دیموکراتیزه کردن بود. پروژه مذکور بالای دیموکراتیزه کردن و نقش احزاب سیاسی در افغانستان تحقیق می‌کند و فایده و نقص احزاب و سیستم احزاب را در شرایط موقت افغانستان تحلیل می‌نماید.

موضوع اصلی که در این بحث‌های متمرکز گروهی مورد بحث قرار گرفت اسلام و دیموکراسی بود. تیم مذکور می‌خواستند تا بدانند که دیموکراسی افغانی به اشتراک‌کننده‌گان چه مفهومی دارد بخصوص تعریف مردم از دیموکراسی چه است و آیا دیموکراسی نظام مناسب سیاسی برای افغانستان می‌باشد و اینکه کدام اصول اسلام دیموکراسی را حمایت می‌نمایند و کدام با آن مخالفت می‌کنند.

تمام اشتراک‌کننده‌گان در قسمت تعریف دیموکراسی موافق بودند که این تعریف را یکی از اشتراک‌کننده‌گان گفته ابراهم لنگولن را بازگو شد یعنی "دولت مردم، توسط مردم، برای مردم". آنها وضعیت فعلی افغانستان و دیموکراسی افغانی را بیان نمودند. عقیده اکثریت این بود که فعلاً و در گذشته‌ها، تجویزات برای حل مشکلات افغانستان اغلباً از خارج وارد می‌شدند، در جریان سی سال اخیر، افغان‌ها بسیاری موقع کم برای حل مشکلات‌شان بدست آورده‌اند. یکی از آن تجویزات هم نتوانسته است تا مشکلات کشور را حل نماید. هرچند اشتراک‌کننده‌گان این بحث‌ها دیموکراسی را بهترین و آخرین راه حل برای افغانستان تلقی می‌نمایند که به بهترین نحوه وارد گردیده است. اصول مرکزی دیموکراسی را با اسلام سازگار تلقی می‌نمودند.

در بحث روی این موضوعات، اشتراک‌کننده‌گان در مورد چهار موضوع صحبت نمودند که عبارت‌اند از دیموکراسی در مجموع، هماهنگی اسلام با دیموکراسی، مسایل فرهنگی و زمان و وضعیت‌ها می‌باشند.

دیموکراسی در مجموع

اشتراک‌کننده‌گان دیموکراسی را به گونه سیستم از دولت تعریف نمودند که در آن مردم موقع پیشرفت و زنده‌گی را می‌یابند. آنها گفتند که مشخصات عمده دیموکراسی عبارت از انتخابات، آزادی بیان بوده و اینکه مردم با دولت‌شان خوش بوده و دولت از مردم حمایت بدست می‌آورد. یکی از اشتراک‌کننده‌گان در مورد آشنایی افغان‌ها با دیموکراسی صحبت نمود، و دیگری موفقیت دیموکراسی را در ممالک دیگر چنین تشریح نمود:

این موضوع به انگیزه های مردم که اسلام و دیموکراسی را اجرا می کنند بستگی دارد.

اسلام دیموکراسی را ارزش و شیوه زنده گی می پندارد، نه فلسفه برای تغییر عقیده های مردم. در اسلام درک عمومی و احترام برای تمامی انسان ها موجود است. رنگ و نژاد مطرح نمی باشد. حتی ۱۴۰۰ سال قبل در اسلام تبعیض علیه سیاه و سفید منع قرار داده شده بود. آیتی دیگری از قرآن کریم می فرماید که هیچ کسی از دیگران برتری ندارد مگر به اساس تقوا و نیکی.

از گفته های آنها واضح می شود که پاسخ دهنده گان دیموکراسی را یکی از شیوه های تطبیق مساوات که در اسلام تجویز شده است می پندارند. بالاخره، اشتراک کننده گان توافق نمودند که میان اسلام و دیموکراسی سازگاری بیشتری نسبت به تضاد وجود دارد، و اینکه اصول اساسی هر دو با هم سازگار هستند.

مسایل فرهنگی

باوجود اینکه اشتراک کننده گان گفتند که اصول دیموکراتیک با اسلام سازگار است، آنها بعضی از مسایل اجتماعی و فرهنگی در مورد فرهنگ غربی را که با فرهنگ و رسوم افغانی مطابقت ندارد مشخص نمودند. پاسخ دهنده گان بالای این موضوع تاکید نمودند:

من فکر می کنم که شباهت های زیادی میان اسلام و دیموکراسی وجود دارند. این شباهت ها شامل آزادی فردی، آزادی بیان، آزادی عقیده و مذهب، انتخابات، رای دهی وغیره می شود. اما بعضی از مسایل فرهنگی و اجتماعی وجود دارند که دیموکراسی آزاد غربی را از اسلام متمایز می سازد، مانند سطح آزادی فردی برای زنان. همچنان در دیموکراسی های غربی ازدواج با همجنس مشروع بوده اما در اسلام و فرهنگ افغانی چنین آزادی ها غیر اخلاقی پنداشته می شوند. هرچند فکر نمی کنم این ارزش های اجتماعی اصول عمده دیموکراسی باشند.

جامعه بین المللی باید افغان ها را در قسمت تطبیق دیموکراسی طبق فرهنگ و رسم افغانی کمک و حمایت نمایند. زنان افغان نمی خواهند توسط شلاق زده شوند یا تصاویر برهنه زنان را در تلویزیون یا فلم ها ببینند. ما دیموکراسی را مطابق به فرهنگ افغانستان می خواهیم و دیموکراسی اسلامی را ترجیح می دهیم.

بطور خلاصه، اشتراک کننده گان ضرورت جدا نمودن اصول اساسی دیموکراتیک را از بعضی از جنبه های فرهنگ غربی که در اسلام غیر قابل قبول بود، محسوس نمودند و پیشنهاد کردند که به این طریق دیموکراسی افغانی را می توان انکشاف داد. بعضی از مسایل مانند حد آزادی فردی زنان در اجتماع اسلامی و دیموکراتیک عمیقاً کشف نشدند.

زمان و شرایط برای دیموکراسی

تمام اشتراک کننده گان موافق بودند که زمان برای انکشاف دیموکراسی خیلی مهم است؛ و آنها فکر می کردند که دیموکراسی به محیط و شرایط خاص نیاز دارد تا در آن رشد نماید. آنها گفتند که دیموکراسی طی صد ها سال در ممالک غربی انکشاف یافت، و اگر ما کوشش کنیم تا از این روند تقلید کنیم، یک اشتباه خواهد بود. آنها تاکید ورزیدند که به شرایط معین برای تطبیق دیموکراسی نیاز است و این شرایط اکنون موجود نمی باشند. آنها پرسیدند که اگر ما غذا و امنیت نداشته باشیم، پس دیموکراسی به ما چه مفهومی دارد؟ آنها تذکر دادند که کمبود تعلیم یک مسئله بزرگ است، طبق گفته یک پاسخ دهنده اندازه سواد در افغانستان از پنج الی هفت فیصد است و متباقی مردم بی سواد اند. با وجود این همه، چگونه امکان دارد تا به مردم ارزش ها و اصول دیموکراتیک فهمانده شوند؟ اشتراک کننده گان بحث نمودند که دولت میان چند تن از سپه سالار تقسیم شده است و این سپه سالاران بالای اتخاذ مقام های عمده دولت نفوذ دارند. آنها گفتند که در افغانستان فقط شعار های دیموکراسی شنیده می شود و مردم آزادی واقعی ندارند. مردم به این عقیده نیستند که دیموکراسی همانند ممالک دیگر جهان تطبیق خواهد شد، زیرا که هنوز هم فقر و قدرت سلاح وجود دارد. طور مثال در جریان انتخابات قبلی مردم رای خود را بخاطر یک لقمه نان فروختند و بعضی هم بخاطر دادن رای به افراد معین مورد تهدید قرار گرفتند.

نتیجه گیری

از این بحث های متمرکز گروهی نتیجه های مشخصی گرفته شدند. اتفاق نظر تمام گروه بر این بود که اکنون دیموکراسی واقعی در افغانستان وجود ندارد. شرایط معینی بشمول انکشاف اقتصادی، تعلیم گسترده و امنیت کامل در کار است تا دیموکراسی بطور درست تطبیق گردد. اصول دیموکراتیک همراه با اسلام سازگار است، اما در افغانستان باید دیموکراسی افغانی وجود داشته باشد که شرایط و فرهنگ را در نظر بگیرد. بعضی از جنبه های فرهنگ غربی که بعضی اوقات همراه با دیموکراسی وابسته می شود، قابل قبول نمی باشد. بالاخره، اشتراک کننده گان پیشنهاد نمودند که باید برنامه های آگاهی در پوهنتون ها، مکاتب، موسسات جامعه مدنی برگزار شوند تا اصول دیموکراسی را بطور واضح تشریح کند. فرصت های تحصیل باید تقویت شوند و نهاد های دیموکراتیک باید حمایت گردند. در اخیر نتیجه گیری گردید که اگر این عوامل مد نظر گرفته شوند، ایجاد دیموکراسی در افغانستان امکان پذیر خواهد بود.

ورکشاپ های مشارکتی به گونه روش برای جمع آوری معلومات در افغانستان: عوامل مثبت و چالش ها

محمد حسن وفایی و فرید احمد بیات، بخش حکومتداری، واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان

مقدمه

از فایده های ورکشاپ های مشارکتی اینست که آنها فرصتی را مساعد می سازند تا به تعداد زیادی نظریات در کوتاه مدت بنابر تعداد اشتراک کننده گان گوش داده شود. مصاحبه های انفرادی برای جمع آوری معلومات وقت زیادی را در بر می گیرد. همچنان در افغانستان گروه های اجتماعی مانند گروه های قومی، جندر و سن بعضی اوقات جداگانه می باشند. ورکشاپ ها برای آمیختن نظریات متفاوت طریقه خوبی می باشد.

۳. شیوه خوبی برای انکشاف شبکه ها: یکی از فایده های این رویکرد انکشاف شبکه تماس ها از طریق ورکشاپ ها می باشد. ورکشاپ های می توانند فرصت معرفی موسسات غیر دولتی را با واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان و یکدیگر فراهم می نماید و همکاری را ترغیب می نماید. این موضوع بخصوص در افغانستان مهم می باشد چون که میان موسسات غیر دولتی عدم هماهنگی وجود دارد.

چالش ها

چهار چالش عمده در قسمت اتخاذ این شیوه برای مطالعه وجود دارد، اما بسیاری از آنها مسایل عملی بودند.

۱. ترتیب یک ورکشاپ: اغلباً واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان ورکشاپ ها را از طریق ایمیل و تلفون ترتیب می کند. اغلباً شخص که با وی رابطه برقرار شده یا اینکه مصروف می باشد و یا هم نمی خواهد پاسخ دهد. زمانیکه پاسخ داد پس این اداره، مطالعه و اهداف آن به تفصیل شرح داده می شوند. بعضی اوقات روز ها و حتی هفته ها را در بر می گیرد تا ورکشاپ ها تنظیم یابند. بعضی اوقات مردم در مورد کلمه تحقیق شاک می بودند زیرا که در مفهوم منفی دارد، و بیشتر راجع می شود به تحقیقات جنایی. قانع ساختن مردم در مورد اینکه تحقیق برای آینده افغانستان لازم است دشوار می باشد.

۲. انتخاب اشتراک کننده گان: برگزیدن اشتراک کننده گان یکی از چالش های عمده ایست که مطالعه مذکور به آن روبرو شده است. این اداره بالای انتخاب و دعوت اشتراک کننده گان کدام کنترولی نداشت زیرا که موسسات دیگر ورکشاپ ها را تسهیل می نمودند. بعضی اوقات موسسات میزبان اشتراک کننده گان را انتخاب نمودند که فکر می کردند در مقام بلند هستند، اگرچه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان موسسات میزبان را تشویق می نمود تا افراد واجد شرایط متفاوت را دعوت نمایند، که این کار همیشه موفق نبوده است.

۳. مکان و تعداد اشتراک کننده گان: محیط بحث نقش بسیار مهمی را در تعیین کیفیت معلومات داشت. یکی از چالش ها اغلباً مکان تخصیص شده برای این ورکشاپ ها بود. اکثراً مکان برای اشتراک کننده گان بزرگ نمی بوده تا بتوانند به راحتی بنشینند. اکثر اوقات یک میز بزرگ در وسط اتاق می بود که بدین معنی بود که تسهیل کننده اشتراک کننده گان را به درستی دیده نمی توانست و در اطراف اتاق حرکت کرده نمی توانست تا با اشتراک کننده گان بطور مستقیم صحبت کند. در اوقات دیگر تعداد اشتراک

این مقاله بعضی از عوامل و چالش های مثبت را در استفاده از ورکشاپ های مشارکتی در بر می گیرد که در جریان تحقیق بالای حسابدهی متقابل در کابل تجربه گردیده بود. تجربه استفاده از ورکشاپ ها بیشتر مثبت بود، اگرچه یک تعداد از چالش ها نیز شناسایی شده بودند.

بخش حکومتداری واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان از ورکشاپ های مشارکتی در جمع آوری معلومات برای تحقیق بالای حسابداری متقابل استفاده نمود. ورکشاپ های مشارکتی اشتراک کننده گان را تشویق می کند که در مورد موضوع فکر کنند، فعالانه در بحث اشتراک کنند و از یکدیگر بیاموزند. تعداد اشتراک کننده گان در هر ورکشاپ هشت الی دوازده نفر بود. ورکشاپ های مذکور بسوی موسسات غیر دولتی که در قسمت برنامه های انکشافی به سطح ملی در افغانستان کار می کنند هدفمند بود.^۱

جنبه های مثبت

سه جنبه مثبت استفاده از ورکشاپ ها منجبت یک روش برای جمع آوری معلومات دریافت گردیدند که شامل موضوعات ذیل می شود: شیوه خوب برای بالا بردن آگاهی؛ روش خوب برای انکشاف شبکه ها؛ و شیوه خوب جهت درک چشم انداز های متفاوت در کوتاه مدت.

۱. شیوه خوب برای بالا بردن آگاهی: ورکشاپ های مشارکتی فرصت خوبی را برای واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان فراهم نمود تا سطح آگاهی را در مورد حسابدهی متقابل بالا ببرد و اشتراک کننده گان تبادل افکار نمایند. هدف اینست که زمانیکه اشتراک کننده گان به موسسات و اجتماع شان بر می گردند بتوانند آنچه را که آموخته اند تطبیق نمایند. ماهیت ورکشاپ ها و سوالاتیکه در آن پرسیده شده بود طوری طرح گردیده بود که اشتراک کننده گان را وادار سازد تا فکر کنند و در بحث فعالانه اشتراک کنند. یکی از اهداف واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان ترغیب فرهنگ تحقیق در افغانستان می باشد. رویکرد مذکور به این هدف توسط شامل سازی اشتراک کننده گان در تحقیق کیفی کمک کرده می تواند.

در افغانستان در مورد موثرت کمک ها بحث چشمگیری صورت گرفته، و شکایات مردم در مورد اینکه کمک ها موثر نیست معمول است. ورکشاپ های مشارکتی شیوه خوبی ایست تا مردم بتوانند تا چنین نگرانی های شانرا بیان کنند و بطور دسته جمعی راه های به سوی پیشرفت را انجام دهند. برعلاوه، ورکشاپ ها جهت ارتقای سطح آگاهی مردم در مورد نقش و مسوولیت شان در دولت کشور و اینکه چگونه فعالین متفاوت را به توضیحات بخواهند طریقه خوبی می باشد.

۲. طریقه خوبی جهت درک چشم انداز های متفاوت در کوتاه مدت: یکی

^۱ واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان از موسسات که در تنظیم و میزبانی این ورکشاپ کمک کرده اند اظهار سپاس می کند.

نتیجه گیری

قسمیکه ذکر گردید، عوامل و چالش های مثبت در استفاده از این ورکشاپ ها به منظور روش جمع آوری معلومات در افغانستان شامل می باشند. در مجموع، تیم حکومتداری آنها را در شرایط افغانی مفید یافتند. چالش های که شناسایی شد عمدتاً مسایل عملی بودند که اغلباً توسط پلانگذاری می توان به آن رسیده گی کرد. زمانیکه ورکشاپ ها با دیگر روش های تحقیقاتی مانند مصاحبه های نیمه ساختاری یکجا می شوند، کیفیت و نوعیت معلومات جمع آوری شده را بلند برده می توانند.

کننده گان کنترل ورکشاپ را مشکل می سازد. زمانیکه برق نمی باشد یا هم ضعیف می باشد کار را بیشتر مشکل می سازد زیرا نمی توانستیم که چراغ ها را روشن کنیم تا چهره های اشتراک کننده گان را دیده بتوانیم و نیز ببینیم که چه کاری انجام می دهیم.

۴. تسهیل ورکشاپ ها زمانیکه مردم زیاد پر حرف باشند یا خاموش باشند؛ چالش بزرگی دیگر اینست که بعضی از اشتراک کننده گان در ورکشاپ ها نمی خواهند که صحبت کنند. امکان دارد که نمی خواهند نظریات خود را در مظهر عام بیان کنند یا هم خجالتی می باشند. در چنین وضعیت ما آنها را تشویق می کردیم تا در مباحثه اشتراک کنند تا باشد که نظریات بیشتر ارائه گردند. چالش مذکور افزایش می یافت زمانیکه اشتراک کننده گان دیگر خیلی پر حرف بوده و بالای بحث حاکم بودند.

نشریات و منابع جدید

مجله معادن که به شکل جدید از طرف وزارت معادن به نشر میرسد و اینک شمار دوم سال ۱۳۸۷ دور دوم بدسترس ما رسیده که موضوعات ذیل را دربر میگیرد: امضای قرارداد بهره برداری از ذخایر مس عینک با کمپنی MCC به مثابه بزرگترین پروژه اقتصادی در تاریخ کشور - حوزه های رسوبی نفت و گازدار احتمالی افغانستان - معلومات مختصر درباره فابریکات کود و برق - فعالیت های ریاست سروی جیولوجی از شروع اداره موقت الی اخیر سال ۱۳۸۶ - موزیم جیولوجی افغانستان (این موزیم بار اول به کمک مالی و تخنیکی جیولوجست های آلمانی در سال ۱۳۴۲ آغاز شد، که بعداً در سال های ۱۳۴۶-۱۳۵۹ که پربرترین دوره فعالیت سروی جیولوجی افغانستان از نگاه مطالعات جیولوجیکی به شمار رفته متخصصین اتحاد شوروی وقت با انجنیران ریاست سروی جیولوجی به کار شروع کرد و تعمیر سروی جیولوجی افغانستان در سال ۱۳۵۹ اعمار گردید که احجار و منرالهای قیمتی و نیمه قیمتی در آن در داخل ویتترین ها به نمایش گذاشته شدند که بعداً به اثر جنگهای داخلی تخریب گردیده و با آمدن دوره جمهوری اسلامی افغانستان بعد از سالهای ۱۳۸۰ این موزیم توسط سروی جیولوجی امریکا (USGS) و سروی جیولوجی انگلستان (BGS) باز سازی گردید که یک تعداد نمونه های منرالها و کرسنالهای در آن وجود دارند و در حالت فعلی به تعداد ۴۶ و تریباً ۴۰۰ نمونه از ساحات مختلف افغانستان جمع آوری و در وترینها جابجا میباشد) - استخراج معادن و تاثیر آن بالای محیط زیست - معلومات مختصر از چگونگی آبهای زیر زمینی افغانستان.

ظریفی، عبدالخلیل. سیستم سراسری برق افغانستان / مولف عبدالخلیل ظریفی؛ مصحح محمد اکرم شهیم؛ مهتمم غلام یحی هونا. کابل: اکادمی علوم افغانستان، ۱۳۸۷. ۳۸۶ص. : مصور؛ ۲۴ س م.

این رساله دارای مقدمه، شش فصل، نتایج، پیشنهادات و دو ضمیمه بوده است. در فصل اول رساله در رابطه به پیشینه برق و مراحل تکاملی بهره

محیط زیست افغانستان / اداره ملی حفاظت محیط زیست افغانستان، پروگرام محیط زیست ملل متحد. کابل: اداره ملی حفاظت محیط زیست افغانستان، ۱۳۸۷. ۳۱ص. : مصور رنگه؛ ۲۲ X ۳۰ س م. شابک ۹۷۸۸۲۷۷۰۱۰۴۸۹

این گزارش خلاصه از مسایل کلیدی محیط زیست، عوامل و محرکات تغییرات محیط زیست افغانستان را برای خوانندگان فراهم نموده، دست آورد های اخیر و توقعات آینده را نمایان میسازد. این نخستین گزارش وضعیت محیط زیست افغانستان میباشد که توسط اداره ملی محیط زیست افغانستان (NEPA) با همکاری پروگرام محیط زیست ملل متحد (UNEP) مطابق ماده (۱۲) ۹ قانون محیط زیست ۲۰۰۷، تهیه گردیده است. این گزارش برای خوانندگان (مامورین دولت، سران جوامع و پالیسی سازان منابع طبیعی در سطح مرکزی و محلی) وجامعه وسیع بین المللی: تمویل کننده گان و سازمان های بین المللی، پالیسی سازان در کشور های همسایه، مردم و نهاد های ذیعلاقه به افغانستان، مرتب گردیده است. این گزارش بهترین معلومات موجود را به شکل منسجم فراهم نموده و خلا های معلومات (دیتا) را به پیرامون وضعیت محیط زیست مشخص میسازد. هر فصل این گزارش، یک خلاصه اجمالی مفهوم، اهمیت و استعمال منابع طبیعی، آنچه در باره وضعیت کنونی آن معلوم گردیده، تمایلات و پیوند ها با عوامل منطقوی و جهانی، را ارائه میکند. همچنان این گزارش در مورد اینکه اگر منابع طبیعی افغانستان به یک روش موثر و پایدار تنظیم گردد، چطور میتواند برای انکشاف اقتصادی و ثبات آینده بنیادی را فراهم نماید، بحث میکند.

معادن / ارگان نشراتی وزارت معادن، ریاست پالیسی و انسجام. کابل: ارگان نشراتی وزارت معادن، ریاست پالیسی و انسجام، دیپارتمنت نشرات و اسناد علمی. ج: مصور رنگه؛ ۲۸ س م.

رساله مذکور در ۲۷۳ صفحه حاوی مقدمه، هفت فصل، ۸۵ شکل و عکسها، ۲۳ جدول، نتایج، پیشنهادات بوده و در تهیه، تحقیق و تحریر آن از ۴۰ ماخذ و منابع معتبر داخلی و خارجی استفاده بعمل آمده است. مقدمه اثر بصورت سده نگارش نیافته، بلکه در بخش مشخصات بارز اثر علمی-تحقیقی، حاوی هدف، مبرمیت، مسایل مورد تحقیق، نوآوری های علمی، جوانب علمی، تحقیق پذیری نیز میباشد. فصل اول رساله حاوی مطالعه زلزله در افغانستان میباشد. در معلومات عمومی موضوعاتی درج گردیده که بخصوص میتودولوژی، زلزله از نظر اسلام، گسترش جغرافیایی مراکز زلزله در افغانستان، انواع و اصناف زلزله نظر به منشأ و سایر مشخصات فیزیکی-جیولوجیکی توضیحات مفصل ارائه می نماید. در فصل سوم رساله ساختمان قشر زمین و تغییر شکل آن، تحت عوامل مختلف، شرایط جیولوجیکی مؤجد زلزله های قوی و ضعیف، خواص میخانیکی اجبار و انرژی مولده تغییر شکل آن، میکانیزم زلزله و تغییر محل مراکز آن، حالات بحرانی و شناور بلاک های لیتوسفر، مطابق نظریه ایزوستازی بالاتر از طبقه هولیسین به شکل واضح و دقیق تحریر گردیده است. مولف رساله در فصل چهارم پیرامون منطقه بندی سیموتکتونیک دقیق افغانستان حسب شیما های مرتبه جدید با در نظر داشت نقاط مشابه کشور های همجوار با ارتباط با زلزله توضیحات داده است. در فصل پنجم اثر، عناوین در گردیده که حاوی فعالیت های حرکات تکتونیک قشر زمین و ما تحت آن توسط عملیات رادیو اکتیف، جریانات کانویکشنی، حرکات اطراف محور، تشدید عملیات مگماتیزم میتامورفیزم در طبقات قشر زمین، تغییر فواصل شکستگی ها در بین بلاک ها، تحت عمل انقباض و انبساط و غیره را زیر بحث گرفته است. و در فصل ششم اثر بررسی عمیق واقعات و آمار خسارات زلزله های اخیر میدان-وردک، چاه آب-رستاق، شهر بزرگ، خرم-سارباغ، کهمرد-سغان (بامیان)، تاشقرغان و ارزیابی مقایسوی پارامتر های دینامیکی واقعات و وقوع خسارات زلزله های اخیر و قبلی افغانستان صورت گرفته است. در فصل هفتم پیرامون موضوعات ذیربط توضیحات مفصل ارائه گردیده که شامل شاخص های پیشبینی زلزله و مراقبت از آن جهت حفظ ما تقدم و تقلیل خسارات، اعمار خانه ها، ساختمان های مقاوم زلزله مطابق شرایط سیموتکتونیک منطقه نتایج و پیشنهادات، تحلیل و تدقیق موضوعات اهم میباشد.

برای معلومات بیشتر و مطالعه بیشتر این رساله شما میتوانید به کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان مراجعه نمائید.

بینش، عبدالجلیل، آچریا، هانو بختا. ابراهیمی، نعمت الله. گذار از معافیت به پاسخدهی: نگاهی کلی و مقایسه ای به فرایند عدالت انتقالی در دو کشور بعد از بحران جنوب آسیا، نیپال و افغانستان / نویسنده عبدالجلیل بینش؛ همکاران هانو بختا آچریا و نعمت الله ابراهیمی. کابل: دیده بان افغانستان، ۱۳۸۷. ۲۶ص. : مصور؛ ۳۰ س م.

"بحث عدالت انتقالی در افغانستان بطور جدی زمانی مطرح شد که کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان در جنوری ۲۰۰۵ گزارشی را بنام "صدای مردم برای عدالت" که نتیجه مشوره با ۶۰۰۰ تن از شهروندان افغانستان در سرتاسر کشور بود، به نشر رساند. و این گزارش نشان داد که

برداری از انرژی برقی بصورت فشرده معلومات داده شده، با ارزیابی وضع انرژیهای کشور هدفمندی ایجاد سیستم یگانه انرژی برقی توضیح گردیده و مبرمیت تحقیق در زمینه متباز ساخته شده است. ازینکه الکترو انرژی در رشد اقتصادی جامعه بحیث عنصر اساسی نقش ایفاء مینماید، بناءً در فصل دوم رساله وضع اقتصادی کشور به بررسی گرفته شده، درباره معادن و ذخایر زیر زمینی معلومات داده شده و نقش انرژی برقی در صنعتی ساختن کشور و رشد اقتصادی جامعه برجسته ساخته شده و همچنان با در نظر داشت تاثیرات عوامل اقلیمی و جغرافیایی بالای عناصر شبکه و سیستم برق در مورد خصوصیات اقلیمی-جغرافیایی کشور نیز معلومات ضروری ارائه گردیده است. در فصل سوم مسئله تعمیل الکتروفیکیشن سراسری ارزیابی گردیده و خصوصیات سیستم یگانه انرژی برق از لحاظ اقتصادی، میسر نمودن زمینه بکار انداختن استیشن های بزرگ و ارتقاء سطح کیفیت و اطمینانیت بهره برداری از انرژی برقی به بررسی گرفته شده است. قابل یاد آوری است که در افغانستان نه تنها اینکه سیستم یگانه انرژی برقی وجود ندارد بلکه سیستم های پائین تر از آن (از لحاظ ایرارخی) نیز تا هنوز بصورت پلانیزه شده و هدفمند در قلمرو انرژیهای کشور بمیان نیامده اند، بناءً چگونگی ساختار سیستم های محلی، منطقوی و متحده و نحوه تشکل سیستم یگانه الکترو انرژی در کشور از جمله موضوعات مهم کار تحقیقی را در این رساله احتوا نموده (از صفحات اول کتاب) برای مطالعه بیشتر این تحقیق میتوانید که به اکادمی علوم افغانستان و یا کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان مراجعه نمائید.

مجموعه مقالات ارزیابی آبهای زیرزمینی حوزه کابل / اکادمی علوم افغانستان، بخش علوم طبیعی-تخنیک. کابل: اکادمی علوم افغانستان، ۱۳۸۷. ۱۴۰ص. : نقشه ها؛ ۲۱ س م.

بخش علوم طبیعی-تخنیک اکادمی علوم همواره تلاش نموده تا مسایل را با در نظر داشت مبرمیت اقتصادی و اجتماعی آنها در سیمینار ها و کنفرانسهای علمی-تحقیقی به بررسی گرفته و به کمک دانشمندان، اهل تخصص و صاحب نظران راه های حل و طرق بیرون رفت از مشکلات را تثبیت و بصورت طرح و نظر بمقامات مسوول ارائه نماید. با وجود اینکه در کشور منابع بزرگ آبی، خاصتا آبهای سطح الارضی عمدتاً بصورت دریا ها موجود است اما به نسبت عدم استفاده لازم و مناسب از آن همیشه موضوع کم آبی چه در بخش زراعتی و چه در رابطه به آب آشامیدنی صحی بحیث یک مشکل باقی مانده است. لازم دانسته شد تا درگام نخست چگونگی کمی و کیفی و خصوصیات هایدرولوجیکی آبهای تحت الارضی حوزه کابل در سیمینار علمی-تحقیقی مورد بررسی و تحلیل قرار داده شود در سیمینار استادان، دانشمندان و صاحب نظران از موسسات تحصیلات عالی، نهاد های علمی-تحقیقی و وزارتهای سکتوری سهم فعال و ارزنده داشته که در این رساله مجموعه از مقالات این سیمینار میباشد.

امینی، حیات الله. وقوعات زلزله در افغانستان / مولف حیات الله امینی؛ مصحح نجم الدین ترین. کابل: اکادمی علوم افغانستان، معاونیت بخش علوم طبیعی-تخنیک، ریاست مرکز علوم زمین، ۱۳۸۷. ۲۷۳ص. : مصور، نقشه ها؛ ۲۵ س م.

از مقدمه رساله".

تعمقی بر مفهوم اصلاحات اداری. کابل: ریاست اطلاعات و ارتباط عامه، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی، ۱۳۸۷. ۶ ص: ۲۰؛ ۴

این رساله کوچکی است که از طرف کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی در مورد مفهوم اصلاحات اداری به نشر رسیده است که برخی از متن آن را در اینجا علاوه می کنیم:

"اصلاحات اداری عبارت از ریفورم یا وارد نمودن تغییرات مثبت در ادارات عامه افغانستان به هدف ایجاد اداره سالم و مطلوب غرض عرضه بهتر خدمات عامه می باشد. از اینرو، اصلاحات اداری از گرداننده گان اصلاحات، هر یک دولت و مردم می طلبد تا، با تحقق و ژرف نگری بر مفهوم اصلاحات اداری در تطبیق معیاری آن اقدامات اصولی و متداوم نمایند. هدف اصلی و اساسی اصلاحات اداری ایجاد یک اداره سالم و مطلوب است. اداره سالم اداره است که با کمترین مصارف، بیشترین و موثرترین خدمات را به صورت قانونمند، شفاف، عادلانه و حساسه عرضه و باعث جلب رضایت مردم گردد" از صفحه اول این رساله".

آغاز تغییر/کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی. کابل: کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی. ج. مصور رنگه؛ ۲۸ ص م.

این مجله به شکل سلسله وار بار اول از طرف کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی جمهوری اسلامی افغانستان به نشر رسید و شماره اول آن در ماه اسد ۱۳۸۷ خورشیدی نشر شد که موضوعات ذیل را در بر گرفته است: کنفرانس پاریس، تعهد تداوم حمایت جامعه جهانی در قبال افغانستان - طرح جدید رتب و معاشات نویدی در حیات مامورین خدمات ملکی کشور - نقش مطبوعات در انتقال پیام ها - نقش و حضور زنان در تحصیلات عالی - اصلاحات و دیدگاه ها - دولت په ادارو کی د ظرفیتونو ولوروالی ارتیا - مطبوعات در آیینہ آغاز تغییر - گذارش از دفتر های ولایت بدخشان - ورکشاپ آموزشی سه روزه ریاست اطلاعات و ارتباط عامه در سالون کنفرانس های کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی تدویر یافت - آزادی او زده کره - نگرشی به مدیریت و ویژگی های آن - د اداری فساد لاملونه. برای مطالعه بیشتر در رابطه به شماره اول "آغاز تغییر" شما میتوانید به کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان مراجعه نمائید.

شهرداری کال در چنبره مافیا / گرد آورنده جعفر عادل حسینی. [کابل]: [ریاست نشرات شهرداری کابل؟]، ۱۳۸۷. ۲۱۲ ص: مصور، تصویر؛ ۲۲ ص م.

این رساله که از طرف بخش نشراتی شهرداری کابل به نشر رسیده است همه جوانب، کمی و کاستی و جوانب مثبت کاری شهرداری کابل را مورد بحث قرار داده که امثال عناوین این رساله قرار ذیل میباشد:

۸۶،۸ پرسش شونندگان خواهان تطبیق عدالت هستند. سپس در روشنایی این گزارش حکومت افغانستان با همکاری هیئت معاونتی ملل متحد در افغانستان (یوناما) و کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان برنامه عمل عدالت انتقالی راتهبیه کردند و در تاریخ ۱۰ دسامبر ۲۰۰۶ آقای کرزی رسماً آن را افتتاح نمود. اما فرایند عدالت انتقالی در نیپال همزمان با "موافقتنامه صلح جامع نیپال" که در نوامبر ۲۰۰۶ بین طرفین درگیر (حکومت و حزب مائویست) به امضاء رسید، آغاز شد. در آغازین گام که برای صلح در نیپال برداشته شد، عدالت انتقالی یکی از اجزای مهم توافقات طرفین جنگ را تشکیل می داد. توافقنامه صلح، طرفین را ملزم ساخت که در مقابل نقض های حقوق بشری انجام شده در دوران جنگ پاسخگو باشند و در ایجاد و رعایت مکانیزم های رسیدن به عدالت، رسماً مسولیت بگیرند". از صفحه ۱۰-۱۱ نشریه برای مطالعه بیشتر این راپور میتوانید به وب سایت فوق و یا کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان مراجعه نمائید.

اصلاحات اداری

دریز، ناصر الدین. [اصلاحات اداری و تطبیق سیستم جدید]/گردآورنده ناصرالدین دریز. کابل: ریاست اطلاعات و ارتباط عامه، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی، ۱۳۸۷. ۲ ج.؛ ۲۱ ص م. مندرجات: جلد اول، اصلاحات اداری و سیستم جدید - جلد دوم، رتب و معاش و روش تطبیق.

به مطالعه این رساله ها می توان معلومات بیشتری را در مورد سیستم جدید و مقایسه آن به نظام اداری قبل از اصلاحات دریافت داشت. در این رساله ها، چهار مبحث اساسی زیر عنوان: اصلاحات اداری، سیستم جدید، رتب و معاش، و روش تطبیق، در دو جلد جداگانه و در چهار فصل توضیح شده که هر یک از فصل های آن حاوی ده ها بحث مستقل می باشد. مطالب گرد آوری شده، به طور ساده و سلیس تحت عنوان های کوچک تنظیم گردیده که هموطنان گرمی و کارکنان خدمات ملکی می توانند در پرتو مطالعه آن، فرصت قضاوت مستقلانه در مورد هر دو سیستم را داشته باشند. شما میتوانید که برخی از مقدمه این رساله که ربط به اصلاحات اداری دارد قرار ذیل مطالعه نمائید و برای معلومات بیشتر و مطالعه کامل این رساله میتوانید که به کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی و یا کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان مراجعه نمائید:

"واقعیت این است که اصلاحات اداری برنامه از قبل تنظیم شده برای برکناری مامورین سابقه و تجربه کار نیست؛ بلکه تغییراتی است در سطح اداره های افغانستان که سیستم جدید، مامورین سابقه و تجربه کار را باندانش آموزشی های نوین مسلکی، ظرفیت کاری و مدیریت اداری تقویت بخشیده و استفاده از تکنالوژی معاصر راجهت احراز بست های جدید، برای آنان فرامی آموزد. فرایند استخدام و تقرر افراد در سیستم جدید نخست، نخست دارا بودن مشخصات و توانایی های کافی و لازمی بست را نموده، سپس مستلزم گزار از مراحل پیچیده و اداره های مختلف می باشد. و اگر ماموری از طریق شناخت و رشوت به چوکی ای نصب گردد. پس لازم است عده زیادی از افراد را بشناسد، یا در ادارات مختلف پول بپردازد ... "

اقتصادی-اجتماعی را گسترده تر می کند و آنرا شاخ و برگ زیبا میدهد. در این اثر اگر جرئت آنرا کنیم تا اثر خطابش کنم تلاش به خرج داده ام تا روی کشور های روبه انکشاف مکث نمائیم و مثال های را از کشور خودم بیاورم تا برای خواننده عزیز دلچسپ تر شود" از مقدمه این کتاب".

حقوق بشر و زنان

وضعیت واحد های جندر در دولت افغانستان. [کابل]: وزارت امور زنان افغانستان، ۱۳۸۷. ۸۷ ص. : مصور رنگه ؛ ۲۹ س م.

هدف این گزارش فراهم کردن جدید ترین جزئیات در مورد وضعیت واحد های جندر، با تاکید بر پلان های آینده و کار های فعلی، در داخل وزارتخانه ها و موسسات دولت افغانستان می باشد. این راپور با هدف فراهم کردن یک بینش و مفهوم در مورد اینکه جندر به چه معنا بوده و چطور می تواند در کارهای روزمره واحد های جندر و مسوول ارتباطی جندر در داخل وزارتخانه های مختلف ادغام و گسترش بیابد، برای کسانیکه در وزارتخانه ها کار میکنند تهیه شده است.

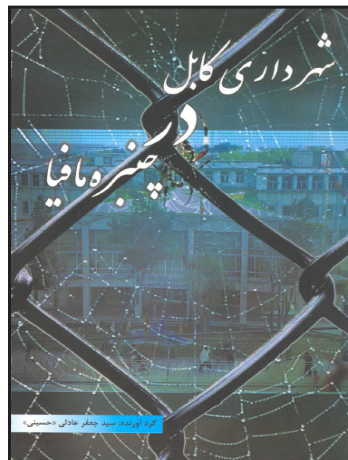
کمالی، محمد هاشم. مجموعه منتخب مقالات پروفیسر داکتر محمد هاشم کمالی / [محمد هاشم کمالی]. [کابل]: [پروژه امور عدلی و قضایی افغانستان]، [۱۳۸۷]. ۱۲۷ ص. ؛ ۲۱ س م.

مقالاتی که در این رساله گنجایده شده است، در مورد مسایل مربوط به حقوق زن میباشد که پروفیسور کمالی در کتب مختلف خود روی آن بحث نموده است. در این رساله هفت مقاله منتخب پروفیسور کمالی گنجایده شده است. امیدواریم که خوانندگان محترم اعم از پژوهشگران علوم اسلامی و مسایل حقوقی، محصلین، اعضای جامعه مدنی و سایر تشنگان علم و معرفت ازین مقالات ارزنده در راستای بهبود حقوق زن در افغانستان با استدلال دینی سود ببرند و مورد استفاده آنها قرار گیرد تا باشد که با استفاده ازین مقالات در برابر حق تلفیهائیکه در مقابل زنان افغان صورت میگردد، مبارزه نمایند و نگذارند که رسوم و عنعنات نا پسندیکه بر خلاف تعالیم اسلامی است جایگزین احکام اسلامی در مورد حقوق زنان شود. برای مطالعه بیشتر این مقالات میتوانید به کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان مراجعه نمائید.

رهنمای حقوق زن در اسلام : شامل کرامت انسانی، حق تعلیم و تحصیل، ازدواج و حق سهمگیری زنان در امور اجتماعی: برگزیده از مقالات ارائه شده در مباحثات مختلف توسط اعضای گروه مشورتی حقوق زن در اسلام / پروژه امور عدلی و قضایی افغانستان، برنامه حقوق زن در اسلام. کابل: پروژه امور عدلی و قضایی افغانستان، برنامه حقوق زن در اسلام، ۱۳۸۷. ۴۷ ص. ؛ ۲۹ س م.

پروژه امور عدلی و قضایی افغانستان با درک این واقعیت که زن و مرد را خداوند برای زندگی با همی خلق کرده است و ارشادات اسلام میرساند که این زندگی باید به اساس درک یکدیگر و توافق و دوستی و صمیمیت استوار باشد، واینکه وضعیت موجوده درکشوریکه بیشتر مبتنی بر عرف و عنعناتی است که باتعالیم اسلام در تضاد است، و در نظر داشت نتایج ارزیابی هائیکه

شهرداری کابل در یک نگاه - خط مشی ریاست نشرات نشریه پامیر - نگاه گذرابه به تاریخچه پامیر - شهرداری کابل در دوره غلام سخی نورزاد - حقایق ناگفته - در یک ساعت ۱۵ میلیون افغانی مفاد برای مردم کابل رسانیده ام - مرد آهنین شهر

کابل - دیداد هیئت سازمان صلح جهانی - شهرداری کابل در دوران انجنیر روح الله - امان چشم پوشی کمیسیون بررسی شکایت رسانه ها - شهرداری کابل در دوران میر عبدالاحد صاحبی - نامه سر گشاده به شهردار کابل - شهرداری کابل در چنبره مافیا - گذارش دیدبان رسانه ها - مسئولین روزنامه پامیر میتواند از شهرداری کابل شکایت کنند - نامه سر گشاده

جمع از شهروندان کابل به رئیس جمهور - کابل، شهر بدون شهردار - چرا کابل آباد نمی شود - چهارم اسد روز حشر عمومی - به این جاده نگاه کنید آقای شهردار - شاروال کابل برای ماه عسل آمده است - ناکارایی شهرداری مردم را برانگیخت - مردم به ستوه آمده اند - دعوای شهرداری و سکتور خصوصی - شهرداری کابل به عنوان جز از مافیای حکومتی عمل میکند - شکر که کابل هم صاحب دیوارچین است - در شهرداری کابل چه میگردد - چرا نشریه شهر دروغ میبافد - تملقات کاغذی - بحران نا بسامانی در اداره شهرداری کابل. و دیگر مسایل در رابطه به شهرداری کابل نشر شده است شما میتوانید که این نشریه را از بازار نیز بدست آرید و برای مطالعه بیشتر به کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان مراجعه نمائید.

تجارت و اقتصاد

سید مسعود. چرا بازار آزاد نه؟ / نویسنده سید مسعود. کابل : مجتمع جامعه مدنی افغانستان (مجمعا)، ۱۳۸۷. ۸۸ ص. ؛ ۲۱ س م.

"در این روز ها تبلیغات وسیع بازار و اقتصاد آزاد دنیای ما را پر نموده است و هر آنچه زیبا و دلپسند می بینید آنرا نشان بازار می زند و به این گونه اقتصاد بازار را تک سواری به نمایش می گذارند که حریمی برای خودش سراغ ندارد. این نظام را ضامن آزادی های حقوق بشری، بنیاد گذار جامعه مدنی و جاده بی انتهای رشد و انکشاف اقتصادی-اجتماعی می دانند که بر مبنای آن بهترین نظام سیاسی دنیا می تواند شکل گیرد و صلح و دموکراسی و امنیت را رای این کشور ها به ارمغان آورد. با این آرمان ها برای این نظام در کشور خودمان و در بسیاری از کشور های رو به انکشاف بستری خوبی پهن کردیم تا باشد از انسانی ترین حق انسانی یعنی آزادی بهره گیریم؛ ولی نتیجه چیزی دیگری است و آرمان ها به یاس ها و شکایات مبدل شده است و روز به روز فریاد انسان این سرزمین ها به اوج می رسد ولی هنوز هم نظام بازار یک دنده به پیش می تازد و در میان تبلیغات وسیع ضد دوه لیزم اقتصادی اجتماعی این پدیده رابعی دوه لیزم

بشر و اصول کلی آن مورد بررسی مختصر قرار گرفته، تعاریف مختلفی از حقوق بشر از نظر دانشمندان آورده شده است. در فصل سوم که موضوع اصلی حقوق بشر را تشکیل میدهد، عمده ترین حقوق و آزادیهای اساسی افراد در عرصه زندگی شخصی مثل: حق زندگی، آزادی شخصی، مصونیت شخصیت، مصونیت مسکن و غیره نشان داده شده است. در فصل چهارم که آن نیز موضوع اصلی حقوق بشر است، یک حقوق و آزادیهای اساسی افراد در عرصه سیاسی نشان میدهد.

گزارش کنفرانس کاهش اثرات منفی عنعنات ناپسند بالای زنان و اطفال / تهیه کننده نهاد تحقیقاتی حقوق زنان و اطفال. کابل: نهاد تحقیقاتی حقوق زنان و اطفال، ۱۳۸۷. ۶۰ص: مصور رنگه؛ ۲۳ س م.

اساسی ترین هدف ایجاد بخش تبلیغات و دادخواهی ایجاد زمینه ها و فرصت های است تا مردم خود روی عنعنات و رسوم موجود در محل شان غور نموده و اثرات آنرا روی زندگی زنان و اطفال و به طور عام روی سلامت خانواده ها و اجتماع خود بررسی نمایند. و راه های حل برای کاهش اثرات این عنعنات را جستجو نمایند. بخش تبلیغات در سال ۱۳۸۶ پروژه دادخواهی را تحت عنوان "کاهش اثرات منفی عنعنات ناپسند بالای زنان و اطفال" به کمک مالی موسسه جهانی کاونتر پارت راه اندازی نموده است. مدت فعالیت این پروژه هشت ماه بوده و به کمک رضاکاران محل تطبیق گردید. این گزارش راپور مختصر فعالیت ها و تجارت از تطبیق این پروژه میباشد. برای مطالعه بیشتر این راپور میتوانید به کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان مراجعه نمائید.

ادبیات و ژورنالیزم

رهنمای صفحه های معروف انترنتی افغانستان و جهان / گرد آورنده زمی باهر. کابل: پوهنتون نبراسکا کابل-افغانستان، ۱۳۸۷. ۱۰۷ص.؛ ۲۲ س م.

این رساله برای این گرد آوری شده تا هر فرد کشور با آگاهی اندک خود بتواند از انترنت استفاده نماید از صفحه های مفید، مورد نیاز و ارزنده یی که در این رساله گردآوری شده، دیدن نماید. باید افزود که برای استفاده از انترنت، مسلکی بودن در امور کمپیوتر و انترنت لازم نیست بلکه با آگاهی اندک-مثل دانستن اصول کار با کمپیوتر مانند استفاده از ماوس و انتخاب گزینه ها و دسترسی داشتن به انترنت-میتوان از انتر استفاده نمود. امیدواریم تهیه این رساله، در این بخش خدمتی هرچند ناچیز شمرده شود و طرف توجه دوستداران و علاقمندان انترنت قرارگیرد.

شهرانی، عنایت الله. فرهنگ عامیانه تاجیکی بدخشان / تالیف عنایت الله شهرانی؛ ویراستار برهان الدین نامق. [کابل]: کانون فرهنگی قیزیل چوپان، ۱۳۸۷. ۵۳۸ص.؛ ۲۲ س م.

یک بخش بزرگ این اثر بنام لغات مستعمل در لهجه دری بدخشان سی و پنج سال پیش در مجله وزین "ادب" نشریه فاکولته ادبیات و علوم بشری دانشگاه کابل به نشر رسیده است، اما بخش دیگری آن از نشر باز مانده بود و اینک خوشبختانه پس از سی سال اقبال چاپ یافته است. واژه های مستعمل که در فرهنگ عامیانه تاجیکی بدخشان آمده است از مناطق

درین زمینه انجام داده است، برنامه حقوق زن در اسلام را به منظور آگاهی از حقوق زن در اسلام و رساندن تعبیر درست و واضح از نصوص اسلامی در عرصه حقوق زن، براه انداخته است. این بخش در سنبله ۱۳۸۵ یک ارزیابی را پیرامون وضعیت حقوق زن در افغانستان انجام داد. که نتایج عمده آن قرار ذیل است: مطالعه دین با رسوم در اکثر نقاط کشور و حتی ترجیح رسوم بر قوانین و ارزشهای اسلامی. با گذشت زمان از دین اسلام منحنیت وسیله برای ایجاد تبعیض بین زنان و مردان استفاده میشود، که اکثر خوشونتهای که زنان با آن روبرو هستند، از ادرس اسلام توجیه میشود. مردم بیسواد کشور، بیشتر از دیگران قربانی همچو رسوم و عنعنات میشوند و حتی فکر میکنند که شاید واقعا زنان در دین اسلام طبقه دوم جامعه اند.

برای مطالعه بیشتر میتوانید به کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان مراجعه نمائید.

آموزش حقوق بشر / گروه حقوق بشر سازمان عفو بین الملل، دارالانشای بین المللی؛ بازنویسی متن رفیع جنید و حفیظ الله ذکی؛ ویراستار عبدالشکور نظری. کابل: کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، ۱۳۸۷. ۲۰۱ص.؛ ۲۴ س م.

همان گونه که از عنوان این کتاب نیز بر می آید، مطالب عمده برای آموزش و راهنمایی برای آموزش حقوق بشر تهیه شده است. هر چند پدید آورنده گانش این راهنما را برای محصلان و معلمان مراکز آموزشی آماده کرده اند، اما تعمق در این اثر آشکار می سازد که در حقیقت مخاطبان، تمام اقشار جامعه می توانند بود. به خصوص برای ما که نهادینه کردن مباحث حقوق بشری در کشورمان از جمله اولویت های ضروری و واجب است. نکته دیگری این کتاب حاضر به ادعای نویسندگان آن سوی اعضای سازمان عفو بین الملل و دیگر فعالان حقوق بشر "در منطقه اروپای مرکزی و شرقی نوشته شده و مطالب مندرج در آن بر اساس شرایط این مناطق تهیه گردیده است" برای مطالعه بیشتر این کتاب میتوانید به کتابخانه کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان و یا کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان مراجعه نمائید.

سروری، عبدالقادر. تاریخچه حقوق بشر / نویسنده عبدالقادر سروری. کابل: کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، ۱۳۸۷. ۱۲۰ص.؛ ۲۴ س م.

این اثر مجموعاً متشکل از دو بخش و هفت فصل است. که از جمله پنج فصل آن به ارتباط آموزش و شناخت انواع مختلف حقوق بشر و دو فصل اخیر مبین طرف و اشکال حمایت از حقوق بشر می باشد. هر فصل به اجزا جداگانه به طور شماره وار تقسیم و در زیر هر جز، و شماره آن، یکی از انواع حقوق بشر مورد بررسی قرار گرفته است. در فصل اول مروری مختصر به تاریخ نظریات بعضی فلاسفه یونان قدیم و فلاسفه قرون ۱۷-۱۸ در مورد حقوق بشر و بررسی بعضی اسناد حقوقی در قرون وسطی که در یک تعداد از کشورها در این زمینه صدور یافته شده است به همین ترتیب، در این فصل مروری کوتاهی به تاریخ حقوق بشر در کشور ما به عمل آمده، انعکاس آن در قوانین اساسی گذشته کشور بیان شده است. در فصل دوم، مفهوم حقوق

اساس است. برای مطالعه بیشتر در مورد این کتاب میتوانید که به کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان مراجعه نمائید.

احصائیه

زنان و مردان در افغانستان: اساس احصائیه مبنی بر جندر/جمهوری اسلامی افغانستان، وزارت امور زنان. کابل: وزارت امور زنان، ۱۳۸۷. ۶۰ ص: مصور رنگه؛ ۲۲ X ۳۰ س م.

بخش اساسی این نشریه با تحلیل ارقام مربوط به نفوس از لحاظ جندر آغاز میگردد و متباقی فصل های آن شش فصل پلان ملی کاری برای زنان افغانستان میباشد که شامل بخشهای امنیت، حراست حقوقی و حقوق و حقوق بشر که در یک فصل گنجانیده شده میباشد. هر یکی از فصلهای متذکره مبین احصائیه فعلی زنان و مردان در بخشهای مشخص میباشد. از همه مهتر اینکه، در این کتاب تحلیلهای در مورد ارقام، با در نظر داشت جندر بوده که حاوی معلومات در مورد عدم تساوی جندر و خواهش توجه بیشتر برای حل این مشکلات است. همچنان در صورت ضرورت با کشور های انجمن همکاری های منطقوی جنوب آسیا مقایسه صورت گرفته است. این نشریه همچنان خواننده را در مورد اطلاعات و ارقامی مهمی که تا حال در دسترس نیست ولی به آرزوی اینکه در آینده در نظر گرفته شود و در مورد ارقامی که باید جمع آوری گردد آگاه میسازد.

تاریخ، سیاست و دولت

افضلی، محمد اسلم. حکومت سدوزایی هرات و نقش وزیر یارمحمد خان الکوزایی در آن (۱۸۱۸-۱۳۴۳) / مولف محمد اسلم افضلی. کابل: اکادمی علوم افغانستان، ۱۳۸۷.

آموزش راهکار های پژوهش در قوانین = د قوانینو دلتون لارو او طریقو زده کره: دری وپشتو / پروژه امور عدلی و قضایی افغانستان. کابل: پروژه امور عدلی و قضایی افغانستان، ۲۰۰۹. ۳۱، ۲۷ص. مصور رنگه؛ ۳۰ س م.

این رساله دارای محتویات ذیل میباشد: در فصل اول آن فشرده یی از اطلاعات پیرامون تعریف، انواع و اقسام قانون و اسناد تقنینی و پیشینه قانون در افغانستان ارائه شده است. و در فصل دوم آن معلوماتی در مورد چگونگی راهکار های پژوهش قوانین در منابع برقی و دی وی ها گنجانیده شده است که امیدوار هستیم معلومات و راهکار های ارائه شده در این رساله برای پژوهش دوستانی که با قوانین سرو کار دارند، خالی از فایده نباشد و بتواند قناعت آنان را در راستای به دست آوردن راهکار های پژوهش قوانین را فراهم کند.

افغانستان در سال ۲۰۰۸: سروی مردم افغانستان / ایشیا فونديشن. کابل: ایشیا فونديشن، ۲۰۰۸. ۱۹۸ص.؛ ۲۳ س م.

در دوازده ماه گذشته یعنی از زمان سروی سال گذشته ایشیا فونديشن در تابستان سال ۲۰۰۷ افغانستان اوضاع خیلی دشوار را تجربه نموده است. با توجه به دست آورد های متوسط و بطی افغانستان در عرصه تامین رفاه و خدمات عامه برای مردم و موفقیت های نسبی در عرصه بازسازی کشور

مختلف بدخشان جمع آوری شده است. این واژه ها به هیچوجه در برگیرنده تمام واژه های مستعمل در زبان تاجیکی بدخشان نمی باشد و به مثابه مشتبی بگونه نمونه از خروار خواهد بود آنچه که در این مجموعه ضبط شده است با داشته های لغت فرس تالیف اسدی طوسی، فرهنگ برهان قاطع، غیث الغات و فرهنگ عامیانه فارسی افغانستان عبدالله افغانی نویسی، سروده های ابو المعانی میرزا عبدالقادر بیدل همه دل و آفریده های منظوم بعضی از شاعران و سخنوران بدخشان، اشعار رودکی سمرقندی و دیگران به مقابله، مقایسه و استناد گرفته شده است.

طرزی، محمود. مقالات محمود طرزی در سراج الاخبار افغانیه ۱۲۹۰-۱۲۹۷ هجری شمسی / محمود طرزی؛ گرد آورنده عبدالغفور روان فرهادی. کابل: انستیتیوت دیپلوماسی وزارت امور خارجه افغانستان، ۱۳۸۷. ۷۳۵ ص.: مصور، تصویر؛ ۲۵ س م.

روز های شنبه وی کشنبه ۲ و ۳ سنبله ۱۳۸۷ هجری خورشیدی برابر با ۲۳ اگست ۲۰۰۸ میلادی (روز تولد محمود طرزی) به ابتکار وزارت امور خارجه افغانستان کنفرانس بین المللی محمود طرزی و محمد ولی خان دروازی زیر عنوان "سیمینار بین المللی نقش محمود طرزی و محمد ولی خان دروازی در تاسیس دیپلوماسی مدرن و وزارت امور خارجه افغانستان" برگزار گردید. نخستین بار بود که چنین محفلی در افغانستان برگزار شد، در میان سایر تدابیر برنامه ای کنفرانس یکی هم چاپ کتاب مقالات محمود طرزی بود. این مقالات را داکتر روان فرهادی در حدود سی و پنج سال پیش جمع آوری و تدوین کرده است. و در سال ۱۳۵۵ به مناسبت هشتمین سالگرد وفات سید جمال الدین افغانی، در مطبعه دولتی چاپ شده بود. امروز این کتاب کلی کمیاب بود و علاقه مندان آثار محمود طرزی بسیار. و اینک مقالات محمود طرزی بار دوم از طرف انستیتیوت دیپلوماسی وزارت امور خارجه بار دوم به چاپ رسید.

فروتن، خوشبخت. چگونه مطالعه کنیم که اثر بخش باشد/ تالیف خوشبخت فروتن. کابل: انتشارات سعید، ۱۳۸۷. ۸۱ ص.؛ ۲۴ س م.

در این کتاب حد اعظم از شیوه های ساده نویسی اما مستند و با مفهوم استفاده لازم برده شده است. تا مطالعه کننده به خصوص شاگردان مکاتب در اثنای مطالعه در جستجوی کتاب لغات و یا دیگر کتب مرجع نه بر آیند. بل صرفا بتوانند از طریق مطالعه مطالب گنجانیده شده و گرد آورده شده در این کتاب پاره یی از مشکلاتی را که به آن مواجه اند برطرف سازند. در این کتاب ۱۲۲ عنوان در ۸۱ صفحه طوری بصورت بهم پیوسته و مرتبط گنجانیده شده است که مطالب مربوط به هر عنوان می تواند در همان بخش قسمتی از مشکلات خواننده را مرفوع سازد. و می تواند رهگشای خوبی در کار مطالعه برای خواننده اش باشد.

مطالعه و خواندن که امروزه در دنیا به یک امر جدی تبدیل شده است هنوز هم در کشور عزیز ما افغانستان با همان روشهای کلاسیک و قدیمی مورد استفاده قرار میگیرد. البته این تنها در عرصه مطالعه نیست که ما با روشهای کلاسیک از آن استفاده میکنیم بلکه در تمام عرصه ها از تدریس گرفته تا کوچکترین فعالیت ها که مربوط به امور علمی و فرهنگی شوند به این

حکمرایان کوشانی و کوشانو-ساسانی در سه فصل تنظیم گردیده است. فصل اول رساله دارای موضوعات مروری به پیشینه موضوع، نگاه گذرا به متن و محتوا بر مآخذ، مدارک و اسناد میباشد. که بدون شک بحث گرفتن این نوع موضوعات در قدم نخست برای یک اثر علمی تحقیقی نهایت مهم پنداشته میشود. فصل دوم شامل موضوعات تاریخ ضرب و استعمال سکه ها و نظر معیار های ضرابی، مقیاس سکه های کوشانی میباشد. فصل سوم این اثر که سکه های شاهان کوشانی و کوشانو-ساسانی به معرفی گرفته است. (از مقدمه رساله) شما میتوانید برای مطالعه بیشتر این رساله به اکادمی علوم افغانستان و یا کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان مراجعه نمائید.

ستانکزی، نصرالله. قاموس اصطلاحات حقوقی- د حقوقی اصطلاحاتو قاموس: دری و پشتو / مولفین نصرالله ستانکزی [و دیگران]؛ بورد ایدیت نجیب الله جانباز [و دیگران]؛ زبان شناسان میر حیات لله باچا الهاشمی [و دیگران]. کابل: پوهنتون کابل، پوهنځی حقوق و علوم سیاسی، ۱۳۸۷. ۲۷۰، ۲۹۸ص.؛ ۲۵ س.م. شابک ۹۷۸۹۹۳۶۲۱۰۳۸۷.

هر رشته از علوم دارای زبان علمی خویش بوده که بدون معرفت و آشنایی با واژه ها و اصطلاحات آن زبان نمیتوان از مفاهیم آن درک درستی داشت. رشته حقوق در کشور ما نیز از جمله یکی از این رشته ها است که بدون درک و فهم واژه ها و اصطلاحات آن، درک و فهم دقیق مطالب و موضوعات این رشته، امر محالست. این مشکل صرفا محدود و محصور به اشخاص غیر اهل مسلک نبوده، بلکه در بسیاری موارد اهل مسلک نیز از حیث غامض بودن و پیچیدگی مفاهیم حقوقی، به مشکل مواجه میباشد. در جنب سایر دلایل، آنچه بیشتر به این مغلیت می افزاید، در حقیقت همانا نفوذ واژه ها و اصطلاحات زبان های خارجی بالاخص زبان عربی در قلمرو متون حقوقی و قانونی کشور ما میباشد. این نفوذ و تسلط واژه های زبان عربی در متون حقوقی و قانونی ما ناشی از دو علت میباشد:

اول اینکه، افغانستان یک کشور اسلامی است، و سیستم حقوقی این کشور در بسیاری از موارد متأثر از نظام حقوقی اسلامی بوده و چون متون و کتب حقوق اسلام، اساساً به زبان عربی تحریر گردیده اند، لذا در هنگام استفاده از این متون در قوانین افغانستان، به علت عدم موجودیت معادل بعضی اصطلاحات در زبان های

رایج افغانستان، اصطلاحات مذکور، به همان شکل موجوده وارد قوانین و متون حقوقی کشور ما گردیده اند.

دوم اینکه، زمانیکه افغانستان وارد اولین مرحله تدوین قوانین به سیستم مدون گردید، در کنار اینکه در آن زمان تمایل بیشتری به الگو قرار دادن نظام حقوقی

اما جنگ در افغانستان تلفات قابل ملاحظه ملکی و نظامی را پی داشته است. کمبود مواد خوراکی در چندین ولایت به یکی از معضله های جدی مبدل گردیده و بیم این وجود دارد که ملیون ها افغان در زمستانی آینده از گرسنگی تلف گردند. از سوی دیگر تورم پولی و بیکاری روبه افزایش میباشد. افغانستان و جامعه بین المللی انتخابات ریاست جمهوری در سال ۲۰۰۹ و انتخابات پارلمانی را در سال ۲۰۱۰ رانیز پیشرو دارند. در این زمینه ایشیا فونديشن چهارمین سروی نظرخواهی عامه را در سراسر کشور در تابستان ۲۰۰۸ راه اندازی نمود. مانند سروی های قبلی که در سال های ۲۰۰۶، ۲۰۰۷ و ۲۰۰۴ راه اندازی گردید هدف این سروی را نیز جمع آوری معلومات دست اول از کتله عظیم افغانها در مورد موضوعات مختلف پیرامون حکومت داری، جامعه بین المللی و عام ملت افغانستان از آن استفاده نمایند.

برای مطالعه بیشتر این سروی میتوانید به کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان مراجعه نمائید.

رزاق، عبدالحمید. بررسی نقش زنان در اعمار صلح / محقق عبدالحمید رزاق؛ مصحح صادق عیار. کابل: مرکز رشد استعداد های زنان افغان، ۱۳۸۷. ۹ص.؛ ۲۱ س.م.

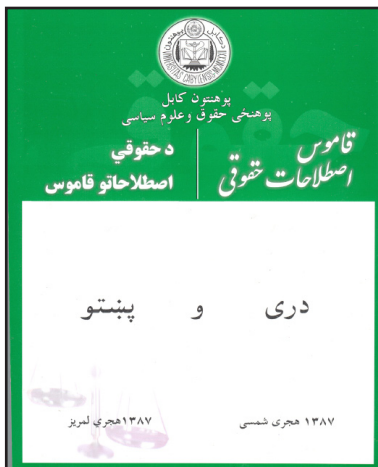
این تحقیق بیانگر نقش زنان در روند اعمار صلح، بررسی ظرفیت ها در محلی که پروژه در آن ساحه تطبیق شده است نظر افراد عام پیرامون نقش زنان در شورا ها و تهیه استراتیژی جهت تطبیق سیدا و قطع نامه ۱۳۲۵ امنیت می باشد که در این گزارش تحقیقی انعکاس یافته است. برای مطالعه بیشتر این تحقیق میتوانید به کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان مراجعه نمائید.

آریانفر، شمس الحق. شخصیت های کلان افغانستان / نویسنده شمس الحق آریانفر. کابل: انتشارات میوند، ۱۳۸۷. ۵۶۷ص.؛ ۲۲ س.م.

شخصیت های کلان افغانستان مجموع مقالاتیست که طی دو سال جریده پیام مجاهد، هفته وار نشر گردیده است. تحت این عنوان کوشش شده است، شخصیت های مهم و اثر گذار جامعه ما درعرصه دانش و فرهنگ طی دو سده اخیر، به شناسایی آید. برای مطالعه بیشتر این اثر میتوانید به کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان مراجعه نمائید.

لحظه، فایقه. بررسی مختصر از مسکوکات دوره کوشانی و کوشانو - ساسانی / مولف فایقه لحظه. کابل: اکادمی علوم، مرکز بین المللی تحقیقات کوشانی، ۱۳۸۷. ۱۰۸ص: مصور؛ ۲۳ س.م.

این رساله یکی از پروژه های علمی و پژوهشی آثار مهم بخش باستانی دوره کوشانی ها و کوشانو-ساسانی شمرده میشود. این اثر بخشی آثار مهم باستانی دوره کوشانی ها و کوشانو-ساسانی شمرده میشود. این اثر برای محققین و پژوهشگران سکه شناسی بالخاصه برای محصلان این بخش مفید و پرازش خواهد بود. در این رساله سعی و تلاش بعمل آمده، که تقریباً بسیاری ابعاد سکه های دوره متذکره روشن ساخته شده است. این اثر با گنجاینیدن مقدمه، نتیجه، حاوی مدارک و مآخذ و رسم های مسکوکات

شما و جنوب، شرق و غرب رقابت آنها را بخود دیده است. و نیز ایستادگی و مقاومت اعجاب برانگیز در برابر آنها را تجربه کرده است و در حافظه تاریخ سپرده است. پس از خروج شوروی و ارتش سرخ و سقوط دولت دکتر نجیب الله مسایل و مشکلاتی برای افغانستان رخ نمود و نظامهای سیاسی متفاوتی را تجربه کرد و شعله های جانسوز جنگهای داخلی توأم با مداخلات خارجی از میان مجاهدین سر در آورد. استقرار و استحکام دولت جهادی را به چالش کشاند و در نتیجه ظهور پدیده عجیب الخلقه و خطرناکی بنام طالبان منجر گردید، پس از یازده سپتامبر و نابودی و خروج طالبان دولت موقت به رهبری حامد کرزی تشکیل، تا افغانستان پس از مدتها بتواند روی خوش و صلح را ببیند. و پرسش های را در ذهن متبادر میسازد که چه عواملی در پیدایش وضعیت فعلی دخیل بوده اند؟ در میان عوامل داخلی و خارجی کدام یک در پیدایش بحران کنونی نقش برجسته ای داشته است؟ نقش قدرتهای جهانی و منطقه ای در ایجاد نظام سیاسی افغانستان تا چه بوده و چه گونه قابل تعیین میباشد؟ و چه اهداف و منافع در پشت پرده رفتار ساینسی و مداخلات آنها در افغانستان نهفته است؟

این پژوهش از نظر مکانی جامعه افغانستان و از نظر موضوعی نظام سیاسی افغانستان و زمانی تا بعد از دوران کمونیزم از سال (۱۹۹۳-۲۰۰۳) را شامل میشود ولی ما ناگزیریم که برای ریشه یابی موضوع به گذشته رجوع کنیم. و منابع استفاده شده کتابها و مقالات و فصلنامه های تخصصی، سایتهای اینترنتی و سخنرانی و کنفرانس ها و سیمینار ها در خصوص افغانستان میباشد. (از مقدمه کتاب) برای معلومات و مطالعه بیشتر به کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان مراجعه کرده میتوانید.

کشور های پیرو سیستم حقوقی قاره یی وجود داشت، توجه بیشتر به آن بود تا این الگوها بیشتر کشور های اسلامی باشد. روی این اصل تلاش گردید تا قوانین و متون حقوقی کشور های اسلامی و بصورت اخص کشور مصر، معیار و محک قرار داده شود. از آنجائیکه زبان کشور مصر عربی بود لذا یک بار دیگر مفاهیم و اصطلاحات عربی وارد اصطلاحات حقوقی و قانونی کشور ما گردید. این قاموس اصطلاحات حقوقی شامل ۴۰۰۰ اصطلاح حقوقی است که در برگزیده اصطلاحات تمام رشته های حقوقی میباشد. ولی باید گفت نمود که این فرهنگ در برگزیده تمام اصطلاحات موجود در متون حقوقی و قانونی افغانستان نبوده بلکه حتی المقدور سعی بعمل آمده تا حد اقل یک تعداد عمده آنها را احتوا نماید. از پیشگفتار قاموس و شما میتوانید برای دیدن این قاموس به وب سایت ذیل مراجعه کنید: <http://www.afghanistantranslation.com>

باوری، رسول. باستانشناسی مدنیتهای اولیه (دوره انتیک) افغانستان / مولف رسول باوری. کابل: وزارت تحصیلات عالی و مسلکی، پوهنتون کابل، پوهنجهی علوم اجتماعی، دیپارتمنت باستانشناسی، ۱۳۸۷. ۲۲۴، ۷ ص: مصور، تصویر، نقشه ها؛ ۲۱ س م.

این رساله که در برگزیده هفت فصل، یک پیشگفتار، یک مقدمه، خلاصه و نتیجه گیری فهرست و ماخذ میباشد. در فصل اول زمینه های ظهور مدنیتهای اولیه در افغانستان به بررسی گرفته شده است. در فصل دوم منشاء آریائیهها تشریح و توضیح شده و بر مدنیتهای ویدی و اوستایی روشنی کافی انداخته شده است. فصل سوم نفوذ مناطق همجوار افغانستان به پژوهش گرفته شده است. فصل چهارم شگوفایی مدنیت گریکو-بودیک را مطالعه کرده است. فصلهای پنجم، ششم و هفتم زمینه های ظهور مدنیتهای گریکو-بودیک خصوصیات آنها و محللهای حفر شده مربوط به این مدنیتهای را مورد تحقیق قرار داده است. در فصل هشتم سیر تحولات مدنیت گریکو-بودیک تا ظهور دین مقدس اسلام به بررسی و تحقیق همه جانبه گرفته شده است. و در فرجام نویسنده بنا بر شواهد تاریخی، باستانی و اطلاعات موجود در رساله به نتیجه گیریها و پیشنهادات لازم ارائه داشته است.

الاشتی، محمد رضا رجبی. بازیگران منطقه ای و نظام سیاسی افغانستان پس از کمونیزم: پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته مطالعات منطقه ای / پژوهشگر محمد رضا رجبی الاشتی؛ استاد راهنما حبیب الله ابو الحسن شیرازی؛ استاد مشاور سید عبدالله علوی. تهران: دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، مرکز تحصیلات تکمیلی دانشکده علوم سیاسی، ۱۳۸۲-۱۳۸۳. ۳۶۱ ص: ۳۰ س م.

افغانستان کشوری است دارای پیشینه فرهنگ و تمدنی کهن که از هزاران سال به این طرف در فراخای تاریخ بشر درخشیده است و مهد پرورش کانونهای بزرگ تمدن و فرهنگ و ظهور شاهکارها و چهره های درخشان ادبی و علمی به ویژه در عصر اسلامی بوده است. از این رهگذر حق عظیمی بگردن بشریت داشته است. اما بدلیل موقعیت حساس جغرافیایی و اهمیت ژئوپولیتیکی، از سپیده عصر تاریخی خویش تاکنون همواره هدف امواج گوناگون ژئوپولیتیکی قرار گرفته و هجوم قدرتهای مهاجم، در